

Teijon retkeilyalueen kävijätutkimus 2008

Paulina Nordström
paulina.nordstrom@utu.fi

Översättning: Pimma Åhman

Kansikuva: Virkistyskalastajat osallistumassa Teijon retkeilyalueen
kävijätutkimukseen Matildanjärvellä.
Kuva: Paulina Nordström

© Metsähallitus 2009

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-751-3 (pdf)

Paulina Nordström

Teijon retkeilyalueen kävijätutkimus 2008

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	8.12.2009
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	4083/52/2009
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	valtion retkeilyalue, luonnonsuojelualue, soidensuojelualue, Natura 2000 -alue		
ALUEEN NIMI	Teijon retkeilyalue, Punassuon soidensuojelualue, Hamarinjärven luonnonsuojelualue, Sahajärven luonnonsuojelualue (YSA)		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Teijon ylänkö FI0200086		
ALUEYKSIKKÖ	Etelä-Suomen luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Paulina Nordström		
JULKAISUN NIMI	Teijon retkeilyalueen kävijätutkimus 2008		
TIIVISTELMÄ	Teijon retkeilyalue sijaitsee meren äärellä Varsinais-Suomessa, Perniön kunnassa (1.1.2009 alkaen Salon kaupungissa). Sen kokonaispinta-ala on noin 26 km². Tutkimusalue käsitti lisäksi retkeilyalueen välittömässä läheisyydessä olevat Sahajärven (26 ha), Punassuon (297 ha) ja Hamarinjärven (419 ha) luonnonsuojelualueet. Teijon retkeilyalueella on monipuolisen luonnossa virkistytymisen lisäksi mahdollisuus tutustua myös mielenkiintoiseen rautaruukkihistoriaan. Alueen käyntimäärä oli tutkimusvuonna 2008 noin 75 000. Teijon retkeilyalueella tehtiin kävijätutkimus huhti-syyskuussa 2008. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää alueen kävijärakenne, kävijöiden harrastukset, käytön alueellinen ja ajallinen jakautuminen, kävijäytyvyisyys ja virkistyskävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset tulo- ja työllisyysvaikutukset. Tutkimuksen tuloksia käytetään hyväksi alueen hoidon ja käytön suunnittelussa. Vastaajista 31 % saapui Teijon retkeilyalueelle heinäkuussa. Suosituin vierailukohde oli Matildanjärvi. Muita käyntikohteita olivat muun muassa luontotalo, Puolakkajärvi ja Jeturkasti. Vastaajien keski-ikä oli 44,5 vuotta. Ulkomaalaisten osuus oli vain 5 %. Suomalaisia vierailijoita tuli eniten pääkaupunkiseudulta (25 %) ja retkeilyalueen lähialueelta (20 %). Päiväkävijöitä oli hieman enemmän kuin yöpyjiä. Päiväkävijät viipyivät alueella keskimäärin neljä tuntia ja yöpyjät noin 2,5 vuorokautta. Tärkeimpiä syitä alueelle saapumiseen olivat maisemat, luonnon kokeminen ja rentoutuminen yhdessä oman seurueen kanssa. Suosituimmat harrasteet retkeilyalueella vierailtaessa olivat kävely, luonnosta nauttiminen ja luonnon tarkkailu. Selkeitä sukupuolten välisiä eroja ei ollut. Miehet harrastivat kuitenkin retkeilyalueella kalastusta useammin kuin naiset. Kävijöiden odotukset täyttyivät parhaiten luonnonympäristön osalta. Palveluiden kohdalla oltiin tyytyväisimpiä pysäköintipaikkoihin, polkuihin sekä tulentekopaikkoihin ja laavuihin. Metsähallituksen palveluista kritiikkiä saivat osakseen polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla, yleisökäymälät sekä erityistarpeiden huomiointi. Lisäksi kritiikkiä sai alueen jätehuollon toteutus ja ohjeistus. Oletettavaa on, että kaikki kävijät eivät olleet sisäistäneet alueella noudatettavia roskatoman retkeilyn periaatteita, tai niistä ei ollut tiedotettu tarpeeksi hyvin. Kokonaisuudessaan palvelujen määrään ja laatuun oltiin tyytyväisiä. Kävijöiden rahankäytön kokonaistulovaikutus vuonna 2008 oli 3,8 miljoonaa euroa ja kokonaistyöllisyysvaikutus 46 henkilötyövuotta. Niiden kävijöiden, joille Teijon retkeilyalue oli matkan ainoa tai tärkein kohde, tulovaikutukset ovat tästä 1,7 milj. € ja työllisyysvaikutukset 21 htv. Vapaamuotoisten vastausten perusteella kävijät kaipaavat selkeämpiä opasteita reiteille, parannusta polttopuuhuoltoon sekä Teijon luontotalon aukioloaikojen pidentämistä ja palvelujen lisäämistä. Osa toiveista kohdistui selkeästi asuntovaunuilijoiden ja -autoilijoiden tarpeisiin. Teijon retkeilyaluetta kehuttiin maisemiltaan kauniiksi ja lähellä olevaksi luontokohteeksi.		
AVAINSANAT	Teijo, retkeilyalue, kävijätutkimus		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 123		
ISSN	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-751-3
SIVUMÄÄRÄ	56 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	8.12.2009
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	4083/52/2009
TYP AV SKYDDSONOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	statens strövområde, naturskyddsområde, myrskyddsområde, Natura 2000 -område		
OMRÅDETS NAMN	Punassuo myrskyddsområde, Hamarinjärvi naturskyddsområde, Sahajärvi naturskyddsområde		
NATURA 2000 -OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Teijon ylänkö FI0200086		
REGIONAL ENHET	Södra Finlands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Paulina Nordström		
PUBLIKATION	Besökarundersökning på Tykö strövområde år 2008		
SAMMANDRAG	Tykö strövområde ligger intill havet i Bjärnå kommun (fr.o.m. 1.1.2009 Salo stad) i Egentliga Finland. Strövområdets totala areal är 26 km². Undersökningsområdet omfattade därtill Sahajärvi (26 ha), Punassuo (297 ha) och Hamarinjärvi (419 ha) naturskyddsområden. På Tykö strövområde kan besökare inta bara bekanta sig med den mångsidiga naturen utan också med områdets intressanta järnbrukshistoria. Undersökningsåret 2008 uppgick antalet besök på området till ca 75 000. På Tykö strövområde gjordes en besökarundersökning i april-september 2008. Undersökningens mål var att utreda områdets besökarstruktur, besökarnas intressen, friluftsbesökens områdesvisa och tidsmässiga fördelning och besökarnas belåtenhet samt vilken effekt besökarnas förbrukning av pengar har på den lokala inkomsten och sysselsättningen. Undersökningens resultat används vid planeringen av områdets skötsel och användning. 31 % av svararna besökte Tykö strövområde i juli. Matildanjärvi var det populäraste besöksmålet. Andra platser som besöktes flitigt var bl.a. naturhuset, Puolukkajärvi och Jeturkasti. Medelåldern för svararna var 44,5 år. Utlänningarnas andel av svararna var endast 5 %. Flest finska besökare kom från huvudstadsregionen (25 %) och från strövområdets närområden (20 %). Övernattarna var något fler till antalet än dagsgästerna. Dagsgästerna vistades i medeltal fyra timmar medan övernattarna vistades ca 2,5 dygn på området. De viktigaste orsakerna till besöken var landskapen och naturupplevelsorna samt avkoppling med det egna sällskapet. Att promenera, njuta av naturen och observera naturen var de populäraste aktiviteterna på området bland besökarna. Det förekom inga tydliga skillnader i aktiviteterna när man jämförde män och kvinnor. Fiske var dock vanligare bland männen än kvinnorna på strövområdet. Besökarnas förväntningar uppfylldes bäst när det gäller naturmiljön. I fråga om tjänsterna var besökarna nöjdst med parkeringsplatserna, stigarna, eldplatserna och skärmskydden. Mest kritik av Forststyrelsens tjänster fick veden vid stugorna och de underhållna eldplatserna, de allmänna toaletterna samt beaktandet av specialbehov. Därtill kritiserades förverkligandet och vägledningen av avfallshanteringen. Det är sannolikt att alla besökare inte hade anammat principerna för skräpfritt friluftsliv eller så fanns det inte tillräckligt med informationen om dem till hands. I det stora hela var besökarna nöjda med mängden av och kvaliteten på tjänster. År 2008 var besökarnas totala inkomsteffekt 3,8 miljoner euro och totala sysselsättningseffekt 46 årsverken. Inkomsteffekten av de besökare för vilka Tykö strövområde var resans enda eller viktigaste mål var 1,7 miljoner euro och sysselsättningseffekten 21 årsverken. De fritt formulerade svaren visade att besökarna saknade tydligare skyltning utmed lederna och bättre vedunderhåll. De önskade också att Tykö naturhus skulle ha längre öppettider och erbjuda fler tjänster. En del av önskemålen hängde tydligt ihop med besökare som rör sig med husvagn eller husbil. Tykö strövområde fick beröm dels för sina vackra landskap, dels för att vara ett närliggande naturområde.		
NYCKELORD	Tykö, strövområde, besökarundersökning		
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 123		
ISSN	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-751-3
SIDANTAL	56 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

Sisällys

1 JOHDANTO	7
2 KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS	8
2.1 Alueen kuvaus	8
2.2 Aineisto ja menetelmät	11
3 TULOKSET	15
3.1 Kävijärakenne	15
3.1.1 Kävijöiden perustiedot	15
3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot	17
3.2 Käynti Teijon retkeilyalueella	19
3.2.1 Kohteen tärkeys	19
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset	19
3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen	22
3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus	22
3.2.5 Kävijöiden aiempi retkeilykokemus	25
3.2.6 Saapuminen alueelle	26
3.2.7 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset	28
3.2.8 Tietolähde	32
3.3 Kävijäytyvyisyys	33
3.3.1 Käynnin tarkoitus	33
3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta	33
3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen	36
3.3.4 Vastanneiden käyntiä häiritsevät tekijät	37
3.3.5 Kävijäytyvyisyysindeksi	38
3.4 Vapaamuotoiset ajatukset	39
4 YHTEENVETO JA TULOSTEN TARKASTELU	40
4.1 Yhteenveto	40
4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin	41
KIITOKSET	45
LÄHTEET	46
LIITTEET	
Liite 1 Teijon retkeilyalueen kävijätutkimuksen 2008 otantakehikko	47
Liite 2 Aineiston toteutunut keruuajataulu	48
Liite 3 Vastaajien ilmoittamat matkan muut kohteet	49
Liite 4 Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin	51
Liite 5 Suomenkielinen kyselylomake	53

1 Johdanto

Teijon retkeilyalue on suosittu luontomatkailu- ja virkistyskohde Perniön kunnassa (1.1.2009 alkaen Salon kaupunkia), verrattain lähellä Etelä-Suomen asutuskeskittymiä. Vuonna 1991 perustetun retkeilyalueen pirstaleista maisemaa hallitsee neljä järveä: Matildanjärvi, Puolakkajärvi, Sahajärvi ja Hamarinjärvi. Näistä muut paitsi Puolakkajärvi on padottu 300 vuotta sitten ruukkitoimintaa varten. Järvet, korkeahkot kalliot, kangasmetsät ja avosuot muodostavat aluekokonaisuuden, jossa ihmisen vuosisatainen kulttuuriperintö ja monipuolinen luonto kohtaavat vanhassa ruukkiympäristössä. Retkeilyalue tarjoaakin paitsi monipuoliset mahdollisuudet luonnossa liikkumiseen ja virkistäytymiseen, myös kurkistusaukon alueen teolliseen menneisyyteen. Rautateollisuuden jäljet ovat selvimmin nähtävissä Kirjakkalan kylässä, jossa vanhat ruukinrakennukset on entisoitu kertomaan menneestä ajasta.

Teijon retkeilyalueen hoidosta vastaa Metsähallituksen luontopalvelut. Retkeilyalueen tehtävänä on luoda mahdollisuuksia luontomatkailulle, luonnonsuojelulle ja tieteelliselle tutkimukselle.

Alueella on tehty aikaisemmin kaksi kävijätutkimusta, ensimmäinen vuonna 1996 (Ovaskainen ym. 1999) ja toinen 2003 (Johansson 2003). Metsähallitus toteuttaa vakioiduilla menetelmillä kävijätutkimuksia keskimäärin viiden vuoden välein kaikissa kansallispuistoissa ja merkittävimmillä retkeilyalueillaan. Vakioidulla menetelmällä toteutettavat tutkimukset mahdollistavat alueen käytön kehityksen seurannan sekä eri alueiden välisen vertailun. Kävijätutkimuksen tuloksia hyödynnetään alueen käytön ja hoidon suunnittelussa. Metsähallituksessa on pidetty tärkeänä sitä, että kävijöillä on mahdollisuus vaikuttaa alueiden kehittämiseen.

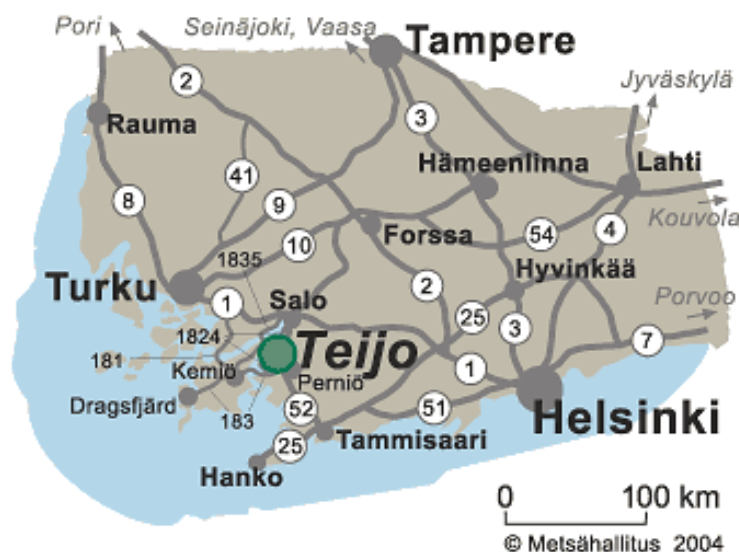
Teijon retkeilyalueelle on laadittu 2000-luvulla kaksi keskeistä suunnitelmaa: vuonna 2001 valmistui alue-ekologinen suunnitelma (Björkqvist ym. 2001) ja vuonna 2004 Teijon retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma (Metsähallitus 2004).

2 Kävijätutkimuksen toteutus

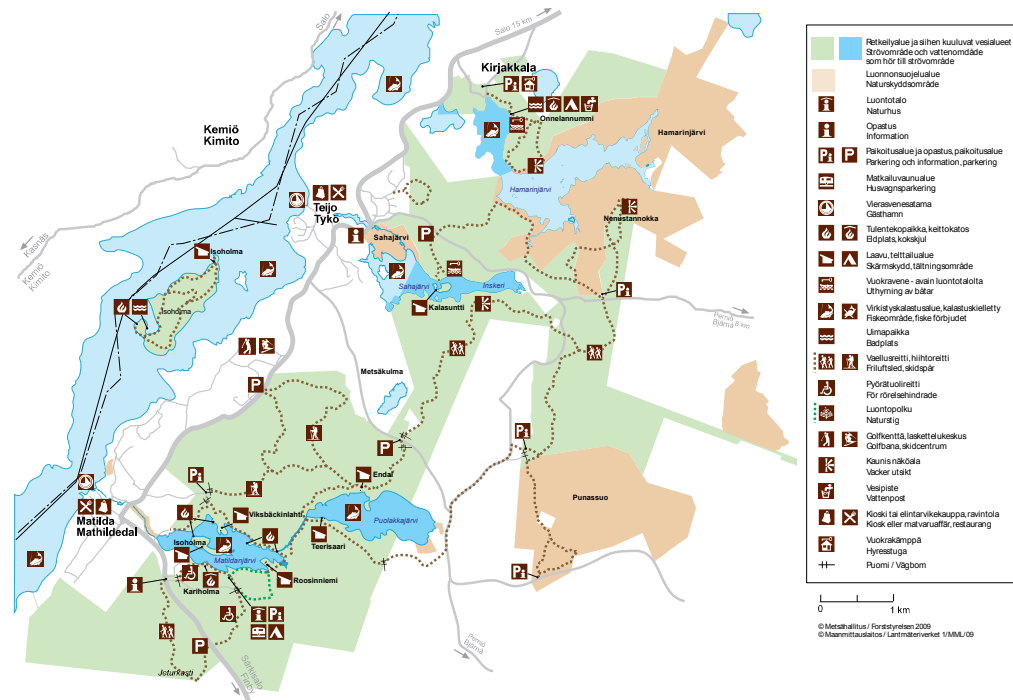
2.1 Alueen kuvaus

Teijon retkeilyalue sijaitsee Etelä-Suomen läänissä, Varsinais-Suomessa, valtatie 1 eteläpuolella Perniön kunnassa (1.1.2009 alkaen Salon kaupunki) (kuva 1). Vuonna 1991 asetuksella perustettu retkeilyalue on eteläisin valtion ylläpitämistä retkeilyalueista. Sen välittömässä yhteydessä on kolme luonnonsuojelualuetta: Sahajärvi, Punassuo ja Hamarinjärvi. Tutkimusalue kattoi sekä retkeilyalueen että ko. luonnonsuojelualueet. Teijon kylään on matkaa Salosta noin 20 km, Turusta 70 km, Helsingistä 140 km ja Tampereelta 200 km. Alueen tärkein opastuspaikka, Teijon luontotalo, sijaitsee Matildanjärvellä, jonne on matkaa Teijon kylältä noin 6 kilometriä (kuva 2). Vuodesta 1992 vuoteen 2003 retkeilyalueen opastuspiste sijaitsi Teijon kylässä vanhassa ruukkirakennuksessa. Matildanjärvellä retkeilijöitä palveli tuona ajanjaksona kiosk.

Teijon retkeilyalue tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet luonnon virkistyskäyttöön ja luonnosta nauttimiseen. Retkeilyalueen kokonaispinta-ala on noin 26 km² ja alueella on merkittyjä reittejä yhteensä noin 50 kilometriä (kuva 2). Eniten on tarjolla päiväretkeilyyn sopivia, 2–10 kilometrin pituisia polkuja, mutta näitä yhdistämällä voi patikoida koko viikonlopunkin. Reitit on merkitty puihin valkoisin reittimerkein. Reiteillä ei ole varsinaisia lähtöpisteitä, vaan ne voi aloittaa useasta eri pisteestä. Kaikilta pysäköintialueilta on opastus reitille. Suosituin aloituspaikka on Matildanjärvi. Retkeilyalueella noudatetaan roskattoman retkeilyn periaatteita, toisin sanoen oletetaan, että vierailija vie omat jätteensä mukanaan pois.

Kuva 1. Teijon retkeilyalueen sijainti. © Metsähallitus 2009, © Karttakeskus, Lupa L5293.

Kuva 2. Tutkimusalue käsitti Teijon retkeilyalueen (26 km²) ja siihen rajoittuvat Punassuon soidensuojelualueen (297 ha) sekä Hamarinjärven (419 ha) ja Sahajärven (26 ha) luonnonsuojelualueet. © Metsähallitus 2009, © Maanmittauslaitos 1/MLL/09.

Merkittyjen reittien lisäksi retkeilijöitä varten on rakennettu laavuja, tulenteko-, kalanperkuu- ja kalansavutuspaiikkoja, kolme partiolaisille osoitettua telttailualueutta ja kaksi Villin Pohjolan markkinoimaa vuokrakämpää. Villi Pohjola vuokraa lisäksi Kirjakkalassa sijaitsevia ruukinrakennuksia majoitus- ja kokouskäyttöön. Matildanjärven eteläosassa on asuntovaunupaikkoja, joita vuokrataan luontotalosta. Myös Matildanjärvellä sijaitsevan saunan voi varata luontotalosta. Kariholmassa retkeilijällä on mahdollisuus esteettömästi tutustua Teijon retkeilyalueeseen.

Retkeilyalue tarjoaa mahdollisuudet luonnossa liikkumisen, marjastuksen ja sienestyksen lisäksi myös kalastukseen. Matildanjärvi on valtion virkistyskalastusalue. Järveen istutetaan säännöllisesti kirjolohta. Järvikohtaisen kalastusluvan voi hankkia luontotalolta tai matkapuhelimella.

Retkeilyalueen maasto on vaihtelevaa. Maisema rakentuu neljästä järvestä, joista kolme on aikoinaan padottu ruukkitoimintaan, lukuisista varsinaissuomalaisittain korkeista kallioista sekä suoalueista, joista osa kuuluu valtakunnalliseen soidensuojeluohjelmaan. Metsät, jotka ennen olivat Teijon kartanon, ovat valtaosin nuoria männiköitä. Näiden karujen mäntymetsien lisäksi on muutamia korpimaisia kuusikoita ja pieniä lehtoalueita. Retkeilyalueeseen voi tutustua kulkemalla pitkien merkittyjen reittejä, tekemällä vaellusretkiä merkittyjen polkujen ulkopuolella tai katselemalla Nenustannokan, Inskerin ja Matildanjärven kallioilta avautuvia maisemia.

Jääkauden jäljet ovat monella tapaa nähtävissä maaperässä ja maaston muodoissa. Esimerkiksi jääkauden jälkeisen Itämeren huuhtomat silokalliot tuovat vaihtelevuutta maisemaan. Maaperälle antaa leimansa kolmas Salpausselkä, joka ulottuu Jurmon ja Kemiön kautta edelleen Kiikalaan ja Lounais-Hämeeseen. Jääkauden jäljet näkyvät myös Jeturkastissa, joka on pirunpeltona tunnettu muinaisrantakivikko (Metsähallitus 2004).

Retkeilyalueen suot ovat pääasiassa karuhkoja rämeitä, mutta on myös pari rehevämpää korpea ja yksi runsasravinteinen lähdeletto. Tutkimusalueen merkittävimmät suot sijaitsevat retkeilyaluee-

seen rajoittuvilla Punassuon ja Hamarinjärven luonnonsuojelualueilla. Punassuon soidensuojelualue on Suomen edustavimpia ja laajimpia saaristo-alueen keidassoita.

Sahajärven luoteisosassa on luonnonsuojelulain mukaisesti perustettu yksityismaiden luonnonsuojelualue. Sinne on aikanaan istutettu suuri määrä ulkomaisia puulajeja, pensaita ja koristekasveja. Sahajärven luonnonsuojelualueen hoitosuunnitelma valmistui vuonna 2008, tätä tutkimusta tehtäessä.

Teijon retkeilyalue sijaitsee meren läheisyydessä. Merelle on matkaa retkeilyalueen eri osista korkeintaan muutamia kilometrejä ja merellä sijaitseva Isoholman saari kuuluu retkeilyalueeseen. Saareen voi tutustua paitsi omalla veneellä retkeilemällä, myös vuokraamalla soutuvene luontotalta.

Ihmistoiminnan vaikutus on vahvasti läsnä Teijon retkeilyalueella. Erityisesti alueen teollinen menneisyys näkyy edelleen maisemassa. Vain muutaman kilometrin päässä toisistaan sijaitsee kolme vanhaa rautaruukkia, Teijo, Kirjakkala ja Matilda. Nämä ruukit muodostavat yhtenäisen kulttuurihistoriallisen nähtävyysskokonaisuuden, joka kuvaa hyvin suomalaisen raudanvalmistuksen eri vaiheita. Raudanvalmistus alkoi Teijolla 1686 ja hiipui vuonna 1908. Noin 1940–50-luvulta alkaen Teijon tuotannollinen toiminta elpyi, mutta ajautui jo muutaman vuosikymmenen päästä taloudellisiin vaikeuksiin. Taloudellisten vaikeuksien aikana, 1980-luvulla, Teijon kartanon maat jaettiin yksityisiksi ja valtion omistamiksi maiksi. Yksityiset alueet toimivat Meri-Teijon matkailukeskuksen vapaa-ajan alueena, ja valtion omistamille maille perustettiin Teijon retkeilyalue vuonna 1991 (Metsähallitus 2004.)

Teijon ruukit antavat oman leimansa retkeilyalueelle. Kirjakkalan vanhat ruukinrakennukset on huolella entisöity kertomaan ajasta, jolloin metalliteollisuus kukoisti seudulla. Myös retkeilyalueen metsissä on yhä nähtävissä ruukkiajan jälkiä, esimerkiksi aikoinaan puuhiilen valmistamisessa toimineiden hiilimiilujen pohjia (Metsähallitus 2008).

Taulukkoon 1 on koottu tärkeimmät tiedot Teijon retkeilyalueesta. Lisätietoa löytyy mm. Luontoon.fi-verkkopalvelusta (Metsähallitus 2008). Tutkimukselle määritelty lähialue käy ilmi kuvan 8 kartasta sivulla 24.

Taulukko 1. Teijon retkeilyaluetta kuvaavat tärkeimmät tiedot.

TEIJON RETKEILYALUE	
Perustamisajankohta	1991
Sijainti	Etelä-Suomen läänissä, Varsinais-Suomessa, Perniön kunnassa (1.1.2009 alk. Salon kaupungissa)
Retkeilyalueen pinta-ala	Kokonaispinta-ala 26 km ²
Käyntimäärä 1.5. – 30.9.2008	50 000
Käyntimäärä 2008	75 100
Palvelut	Metsähallituksen palvelut: – Merkittyjä polkuja yhteensä noin 50 km – Matildanjärven luontotalo – Kaksi Villin Pohjolan eräkämpää – Laavuja 7 – Tulentekopaikkoja 12 – Keittokatoksia 3 – Soutuveneitä sekä retkeilyalueella (9) että Villillä Pohjolalla (12) – Matkailuvaunupaikkoja 20 – Matildanjärven, Onnelannummen ja merellä Isoholman telttailualueet ryhmille – Varaussauna, jossa erillinen takkatila – Kirjakkalan ruukkikylä: mm. sauna, majoitus- ja kokoustilojen vuokraus Yrittäjien tarjoamat palvelut: – Ohjelmapalveluita, mm. melontakursseja retkeilyalueella – Retkeilyalueen lähialueella ravintola-, kahvila-, majoitus- ja ohjelmapalveluita – Kanootti- ja kajakkivuokraus
Käyttömuodot	Retkeily, luonnonsuojelu, luontomatkailu, metsätalous
Hoito- ja käyttösuunnitelma	– Hoito- ja käyttösuunnitelma laadittu 2003 (Metsähallitus 2004)
Alue-ekologinen suunnitelma	– Alue-ekologinen suunnitelma laadittu 2001 (Björkqvist ym. 2001)

2.2 Aineisto ja menetelmät

Kävijätutkimuksen aineisto kerättiin Teijon retkeilyalueella kesäkauden aikana 27.4.–30.9.2008. Vastauksia kerättiin kuudella keruupaikalla: Matildanjärven pysäköintialueella, luontotalolla, Kirjakkalassa, Sahajärvellä, Nenustalla sekä maastossa Matildanjärvi–Nenusta-reitillä. Mukana olivat vuoden 2003 keruupaikat, mutta myös uusia kohteita. Aineiston keräsivät Paulina Nordström, Anu Suonpää, Sanna Tähtinen ja Jonna Berghäll.

Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakiolomaketta, joka muokattiin Teijon retkeilyalueelle sopivaksi. Vakiolomaketta ja -menetelmiä käytettäessä tutkimus saadaan vertailukelpoiseksi Metsähallituksen muiden vastaavien tutkimusten kanssa. Teijon retkeilyalueen kävijätutkimuksen yhteydessä jaettiin autolla saapuneille 18 vuotta täyttäneille kävijöille vastattavaksi myös Metsäntutkimuslaitoksen haastattelulomake ja palautuskuori. Kävijätutkimukseen osallistuville kerrottiin, että kyseessä on kaksiosainen kävijätutkimus, jossa ensimmäiseen osaan vastataan paikan päällä ja toiseen osaan kotona. Vastaajien täytettyä Metsähallituksen kävijätutkimuslomakkeen heille annettiin Metsäntutkimuslaitoksen vastauslomake mukaan. Osa vastaajista täytti kuitenkin myös toisen lomakkeen keruupisteellä ja palautti sen aineistonkerääjälle.

Tarvittavien otantapäivien määrä arvioitiin vuonna 2003 tehdyn kävijätutkimuksen (Johansson 2003) ja Metsähallituksen henkilökunnan aluetuntemuksen perusteella. Otantakehikko (liite 1) ja aineistonkeruusuunnitelma (liite 2) laadittiin etukäteen. Suunnitelmaan asetettiin suuntaa antavat tavoitteet havaintojen määrästä, kohderyhmistä ja havaintojen alueellisesta jakaantumisesta. Aineistonkeruukaikataulu muodostettiin sillä oletuksella, että Matildanjärvellä ja luontotalolla

voidaan yhdessä otantajaksossa saada noin 12 lomaketta kerätyksi ja muilla kohteilla noin 6 lomaketta.

Haastattelupäivien jakautuminen tasaisesti eri viikonpäiville ja aamupäivien (klo 9–14) ja iltapäivien (klo 14–19) sijoittuminen satunnaisesti otantakehikkoon varmistettiin arpomalla (liite 2). Luontotalon keruu aika muutettiin aukioloaikoihin sopivaksi, jolloin keruu aika oli klo 10–15. Puolen tunnin ja tunnin vaihtelut keruuaikassa sallittiin kaikilla kohteilla. Arpomisen yhteydessä sovittiin, että aikatauluja voidaan kesän aikana muuttaa joustavasti tilanteen mukaan, esimerkiksi sääolot huomioiden. Lisäksi sovittiin, että mikäli havaintoja ei näytä kertyvän riittävästi, voidaan tarvittaessa arpoa joitain lisäpäiviä aineistonkeruujaksolle tai keruupäiviä voidaan siirtää vilkkaimmille kohteille.

Aineistonkeruun kevätkausi oli arvioitua hiljaisempi, joten keruupäiviä lisättiin tasaisesti kahdelle vilkkaimmalle kesäkuukaudelle. Kevätkaudella kävijöitä oli viikonloppuisin lähinnä Matildanjärvellä. Toukokuussa viikonlopun keruupäivät olivat kuitenkin arvonnassa osuneet hiljaisimmille kohteille. Kesällä täytyi sääolojen vuoksi turvautua keruupäivien muutoksiin. Syksyllä jouduttiin sääolojen vuoksi keruupäiviä puolestaan vähentämään. Keruupaikkoja sekä aamupäivä- ja iltapäivävuoroja vaihdettiin keskenään muutaman kerran. Maastossa lomakkeita kerättiin vain Matildanjärvi–Nenusta-reitillä (liite 2).

Otokseen poimittiin kaikki Teijon retkeilyalueella vierailevat 15 vuotta täyttäneet henkilöt saapumis- tai tapaamisjärjestyksessä sitä mukaa kuin haastattelijä vapautui edellisen kävijän haastattelemisesta. Yleensä haastatteluihin suhtauduttiin myönteisesti. Haastatteluista 83 % tehtiin Matildanjärven pysäköintialueella tai luontotalolla ja 17 % muilla keruupisteillä (taulukko 2).

Taulukko 2. Vastausten jakautuminen Teijon retkeilyalueella vuonna 2008.

Haastattelupaikka	kpl	%
Luontotalo	96	27
Pysäköintialue	204	56
Sahajärvi	10	3
Kirjakkala	12	3
Nenusta	18	5
Maasto	22	6
Yhteensä	362	100

Osa vastaajista piti kahta tutkimusta liian raskaana, mutta katsoi tiedon olevan kuitenkin niin tarpeellista, että osallistui molempiin. Vastauksille asetettu määrällinen tavoite oli 438 kpl, ja vastauksia saatiin kesän 39 keräyspäivänä yhteensä 363. Alunperin keräyspäiviä piti olla 45. Heikoimmin onnistuivat alkukesän arkipäivät ennen lomakauden alkua ja keräyspäivät Matildanjärven ulkopuolisilla alueilla.

Kyselylomakkeita oli käytettävissä suomen-, ruotsin ja englanninkielisinä. Muutama kävijä ei vastannut, koska ei ollut venäjänkielistä lomaketta eikä haastattelijan kielitaito riittänyt heidän avustamiseensa. Lisäksi kaksi puolalaista haastateltavaa kaipasi puolan- tai saksankielistä lomaketta. Heistä toinen vastasi kuitenkin haastattelijan avustuksella englanninkieliseen lomakkeeseen.

Jokaiselta keruupäivältä pidettiin keruupäiväkirjaa, johon kirjattiin sääolot, suuret ryhmät, keruun kesto, kävijöiden määrä ja kerättyjen lomakkeiden lukumäärä sekä muita huomioitavia asioita tai kävijöiltä tulleita kommentteja. Pääsääntöisesti kävijät täyttivät kyselylomakkeet itse. Suurin osa

vastaajista palautti lomakkeet haastattelijalle. Joitain lomakkeita jätettiin palautettavaksi postitse samanaikaisesti jaetun Metsäntutkimuslaitoksen tutkimuksen palautuskuoressa. Teijon luontotalolle jätettiin myös muutamia vastauksia.

Tutkimusta tehtäessä huomattiin, että kyselylomakkeen (liite 5) toimivuutta tulisi parantaa muuttaman kysymyksen kohdalla:

Käynnin kestoa koskeneessa kysymyksessä (kysymys 2) osa vastaajista jätti vastaamatta sen b-kohtaan. Kysyttäessä käynnin kestoa yhteensä retkeilyalueella ja sen lähialueella tulisi kysymys selittää huolella vastaajalle tai muuttaa kysymyksen muotoilua. Sekaannusta aiheutti myös se, että osa vastaajista asuu lähialuerajauksen sisällä. Kysymys päätettiin tallentaa siten kuin vastaaja oli sen täyttänyt.

- Ruotsinkielisessä lomakkeessa ei kysymyksen 3 b-kohdassa ollut selitetty, mitä omalla majoitteella tarkoitetaan. Yksi vastaaja oli ilmoittanut yöpyvänsä omassa majoitteessa 1,5 kuukautta. Suomenkielisessä lomakkeessa sen sijaan omalla majoitteella tarkoitettiin telttaa tms.
- Kävijätutkimuslomakkeen taittovaiheessa kysymys 7, jossa tarkastellaan sitä, mistä vastaaja on saanut tietoa alueesta, siirrettiin seurueen tietoja tarkastelevien kysymysten 6 ja 8 väliin. Kysymyksessä 6 alueella yksin vierailevaa kävijää ohjeistettiin virheellisesti siirtymään kysymykseen 8. Pääsääntöisesti aineistonkerääjä kuitenkin kertoi lomakkeen virheestä keruupisteelle yksin saapuneille.
- Kysymys 11 osoittautui haastavaksi. Vastaajien tuli arvioida retkeilyalueen palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laatua ja määrää. Osa lomakkeen täyttäneistä oli vastannut vain laatua tarkastelemaan kysymykseen. Viereisellä palstalla vastaajia pyydettiin kuitenkin arvioimaan myös palvelujen määrää. Laatua tarkasteleva kysymys saattoi jäädä vastaajilta huomaamatta tai vaihtoehtoisesti kysymys koettiin liian pitkäksi ja jätettiin sen vuoksi vastaamatta. Kysymyksen 11 vastausvaihtoehtoja saatettiin myös tulkita väärin. Muutama vastaaja saattoi luulla Metsähallituksen luontotuvan kahvinmyyntiä yrittäjän tuottamaksi palveluksi. Lisäksi kysymyksen 11 b-kohta, jossa kysyttiin tyytyväisyyttä palveluiden määrään ja laatuun kokonaisuudessaan, saattoi jäädä osalta vastaajista huomaamatta.
- Kysymykseen 13 vastaaminen osoittautui myös haasteelliseksi. Vastaajat arvioivat paikallista rahankäyttöä hyvin erilaisin perustein. Jopa samassa seurueessa tulleet vastaajat saattoivat merkitä huomattavan erilaisia rahankäyttömääriä.

Kyselylomakkeiden tiedot tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallintaan käytettävään ASTA-tietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, keskihajonta, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppiarvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havaintoaineistosta ja 75 %:n prosenttipiste puolestaan sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset (luku 3.2.7) laskettiin Metsäntutkimuslaitoksen ja Metsähallituksen vuonna 2009 kehittämällä Paavo-sovelluksella. Paavo on yhdysvaltalaisesta Money Generation Modelista (Stynes ym. 2000, MGM2 2009) Suomen oloihin muokattu versio. Paavo hakee tarvittavat tiedot (kävijöiden rahankäyttö, alueen vuotuinen käyntimäärä) ASTAsta. Kokonaisvaikutusten laskentaa varten suojelu- ja retkeilyalueet on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Teijon retkeilyalue kuuluu tässä tarkastelussa luokkaan taajama / tiheä asutus. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panos-tuotostaulukoista 21:lle puistolle johdettuja paikallisia panos-tuotostaulukoita.

Aineistonkerääjän autoon Turussa 14. heinäkuuta tehty murto aiheutti kävijätutkimukseen ylimääräisen ongelman. Autosta vietiin keruulaukku, jossa oli muun muassa 8–10 täytettyä lomaketta. Lomakkeet oli kerätty Sahajärvellä 7. heinäkuuta ja Matildanjärven ja Nenustan välisen reitin varrella sijaitsevilla laavuilla 9. heinäkuuta. Sahajärvellä kyselyyn vastanneista lähes kaikki olivat paikkakuntalaisia.

3 Tulokset

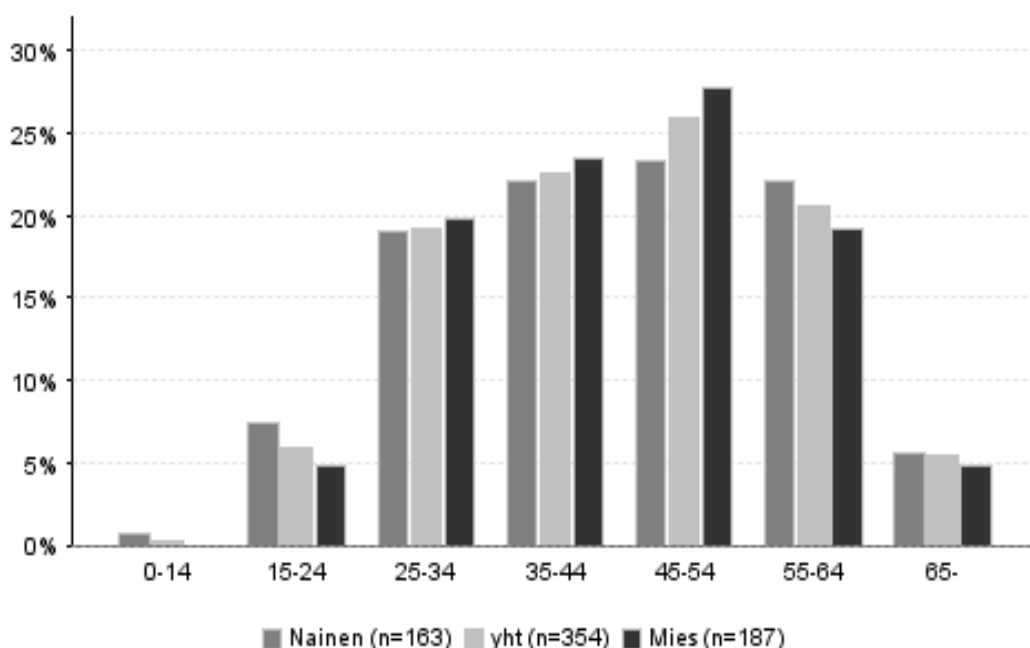
3.1 Kävijärakenne

3.1.1 Kävijöiden perustiedot

Kävijätutkimukseen vastanneista 53 % oli miehiä ja 47 % naisia. Miesten keski-ikä oli noin 45 vuotta ja naisten noin 44 vuotta (taulukko 3). Vastanneista miehistä iäkkäin oli 74-vuotias ja naisista 80-vuotias. Yksi vastanneista naisista oli alle 15-vuotias. Miehistä nuorin vastaaja oli 17 vuotta. Tyypillisin vastaaja sekä naisissa että miehistä oli 46-vuotias. Suurimman kävijäryhmän sekä miehistä että naisissa muodostivat 45–54-vuotiaat (kuva 3). Nuorimmissa ja vanhimmissa ikäluokissa korostui naisten osuus, kun taas keskimmaisissa ikäluokissa miesten osuus oli suurempi.

Ammatilliselta koulutukseltaan vastaajat jakaantuivat melko tasaisesti ammattikoulun, opistotason ja ylemmän yliopisto- tai korkeakoulututkinnon suorittaneisiin. Alemman yliopisto- tai korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 15 % vastanneista ja 13 %:lla ei ollut lainkaan ammatillista tutkintoa (taulukko 4). Naisten osuus opistotason, alemman yliopisto- tai korkeakoulututkinnon ja ylemmän yliopistotutkinnon suorittaneista oli suurempi kuin miesten. Miehet vuorostaan olivat käyneet naisia useammin ammattikoulun.

Kotimaisia kävijöitä oli 95 % vastanneista. Eniten heitä tuli pääkaupunkiseudulta, noin neljännes vastaajista. Seuraavaksi eniten vastaajia tuli tutkimukselle määritellyltä lähialueelta (kuva 8, s. 24), yhteensä noin viidennes vastaajista oli Salosta tai Perniöstä. Jokunen vastaaja oli myös Suomen muilta kolkilta. Vastanneiden kotikunnat käyvät ilmi kuvasta 4. Ulkomaalaisia oli vain 5 % vastaajista. He olivat Saksasta, Isosta-Britanniasta, Venäjältä, Intiasta, Puolasta ja Sveitsistä (taulukko 5). Yksi Yhdysvalloista kotoisin oleva vastaaja saapui puutteellisten julkisten yhteyksien vuoksi taksilla Salosta Teijon retkeilyalueelle.

Kuva 3. Vastanneiden ikäjakauma sukupuolen mukaan.

Taulukko 3. Vastanneiden ikää kuvaavia tunnuslukuja sukupuolen mukaan. Vastanneiden lukumäärä (n) oli 354.

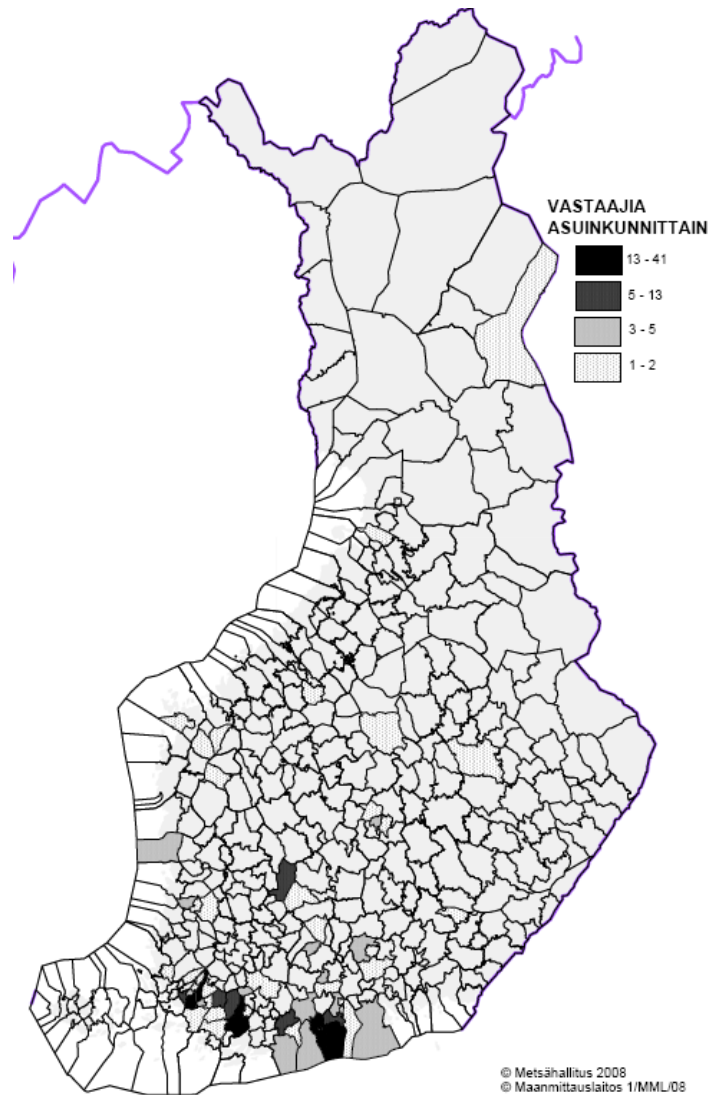
Ikä	Mies	Nainen	Kaikki
Keski-ikä	44,74	44,22	44,50
län keskihajonta	12,74	13,86	13,26
Minimi-ikä	17	14	14
Maksimi-ikä	74	80	80
Moodi	46	46	46
Mediaani	45	45	45

Taulukko 4. Vastanneiden ammatillinen koulutus sukupuolen mukaan.

Ammatillinen koulutus	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ammattikoulu	54	29	25	16	83	24
Opistotasoinen tutkinto	42	22	47	30	89	25
Alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	20	11	31	19	51	15
Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	41	22	40	25	81	23
Ei ammatillista tutkintoa	30	16	16	10	47	13
Yhteensä	187	100	159	100	351	100

Taulukko 5. Vastanneiden kotimaa.

Kotimaa	kpl	%
Suomi	346	95
Saksa	6	2
Iso-Britannia	4	1
Venäjä	2	1
Intia	2	1
Puola	1	0
Sveitsi	1	0
Yhdysvallat	1	0
Yhteensä	363	100

Kuva 4. Vastaajien määrä (% kaikista vastanneista) asuinkunnittain. © Metsähallitus 2009, © Maanmittauslaitos 1/MML/09.

3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Teijon retkeilyalueen kävijät saapuivat useimmiten pienissä 2–5 hengen seurueissa (79 %, taulukko 6). Yksin liikkuvia oli vastanneista vain 8 %. Kolmanneksella (33 %) oli seurueessaan alle 15-vuotiaita (taulukko 7). Näissä seurueissa lapsia oli keskimäärin 4 ja heidän ikänsä oli keskimäärin 8 vuotta. Liikuntaesteisiä oli yhteensä kuudessa seurueessa, kussakin 1 henkilö.

Suurin osa vastaajista oli tullut retkeilyalueelle oman perheen kanssa (66 %, taulukko 8) tai ystävien seurassa (24 %). Muista seurueityypeistä oli yksi henkilö maininnut partioryhmän. Pienen ryhmän vastaajista muodostivat muiden sukulaisten, kerhon tai yhdistyksen, työtovereiden tai päiväkotiryhmän kanssa saapuneet. Koululuokkia kävi Teijon retkeilyalueella kävijätutkimuksen keruupäivinä muutamia, mutta koska vastaajien täytyi olla 15 vuotta täyttäneitä, jäivät nämä lapset ja nuoret haastattelun ulkopuolelle. Seurueen koostumusta tarkastelevassa kysymyksessä tietokantaan oli mahdollista tallentaa vain yksi vastausvaihtoehto. Muutamat olivat kuitenkin valinneet kaksi seurueen koostumusta kuvaavaa vaihtoehtoa. Useimmiten toinen näistä vastausvaihtoehdoista oli ”oma perhe”, jolloin tämä tallennettiin.

Taulukko 6. Kävijöiden seuruetiedot.

Seurueen koko	kpl	%
Yksin	27	8
2–5 hengen seurue	284	79
6 tai useamman hengen seurue	47	13
Yhteensä	358	100

Taulukko 7. Usean hengen seurueita kuvaavia tunnuslukuja Teijon retkeilyalueella.

Muuttuja	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Seurueen koko yhteensä	331	4,6	7,45	2	2	3	4	70
Alle 15-vuotiaita	109	4,2	8,39	1	1	2	3	41
Liikuntaesteisiä	6	1,0	0,00	1	1	1	1	1
Alle 15-vuotiaiden syntymävuodet	159	1999,8	4,12	1993	1996	2000	2003	2008

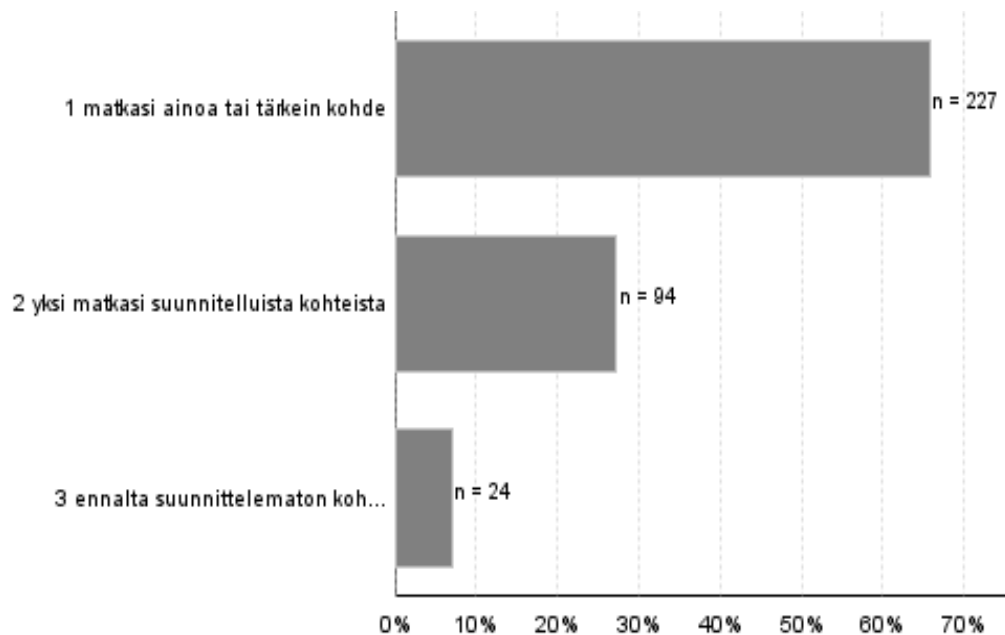
Taulukko 8. Seurueen koostumus.

Seurueen koostuminen	kpl	%
Oman perheen jäsenistä	217	66
Muista sukulaisista	10	3
Ystävistä	77	24
Työtovereista	8	2
Koululuokasta	6	2
Päiväkotiryhmästä	1	0
Kerhosta, yhdistyksestä tms.	7	2
Jostakin muusta, mistä?	1	0
Yhteensä	327	100

3.2 Käynti Teijon retkeilyalueella

3.2.1 Kohteen tärkeys

Suurin osa (66 %) kävijätutkimukseen vastanneista ilmoitti retkeilyalueen olleen matkan ainoa tai tärkein kohde (kuva 5). Reilu neljäsosa (27 %) vastanneista piti retkeilyaluetta yhtenä matkan suunnitelluista kohteista ja 7 % ilmoitti sen olleen ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella. Matkan muina kohteina ilmoitettiin muun muassa mökkeily, matkailu lähialueella ja käynti muilla lähialueen virkistyskohteilla (liite 3). Yhdellä vastanneista oli muuna kohteena konferenssimatka Helsinkiin.

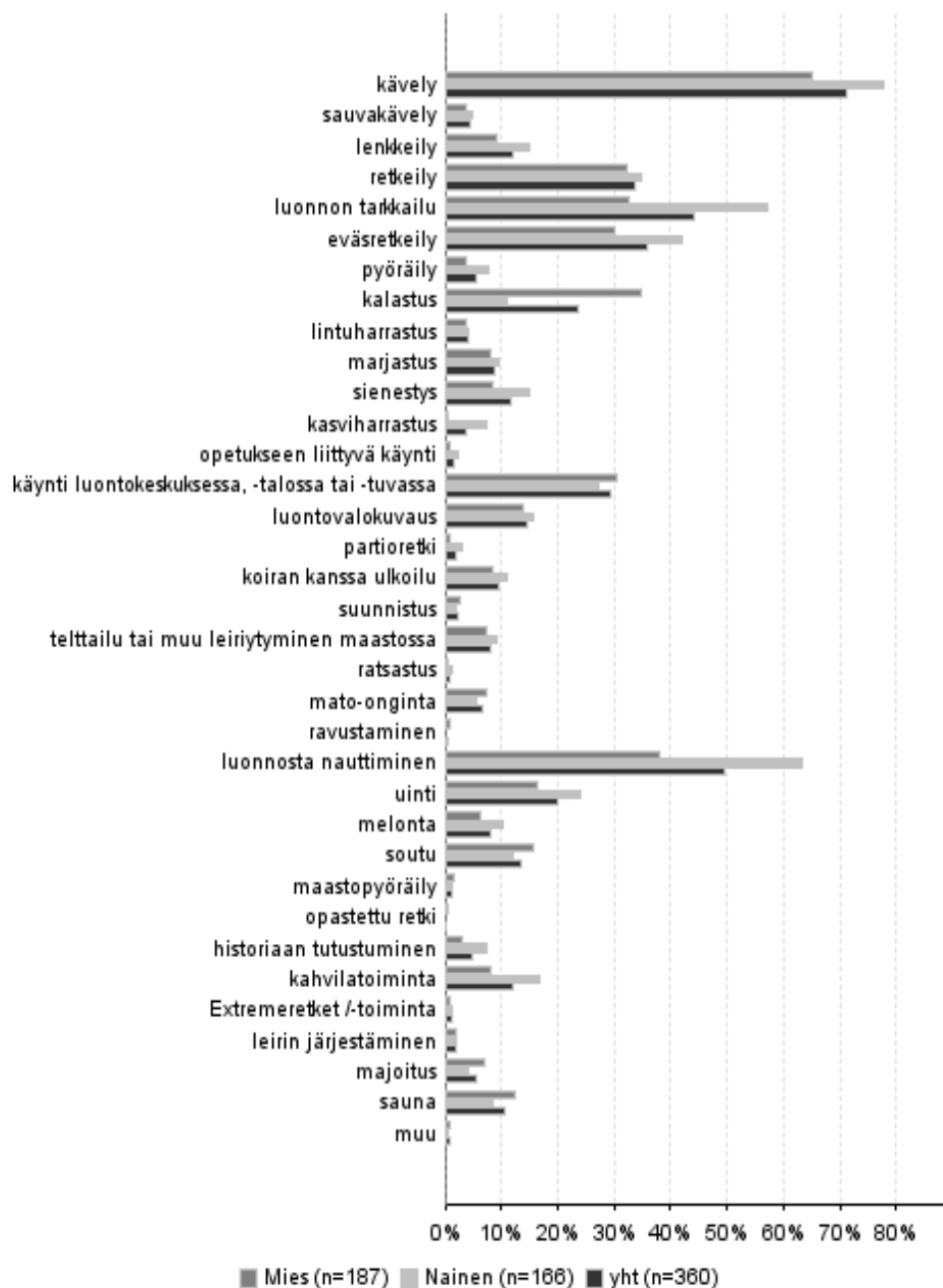
Kuva 5. Matkakohteen tärkeys, n = 345.

3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Aktiviteeteista, joita kävijät harrastivat tällä käynnillään Teijon retkeilyalueella, suosituimpia olivat kävely (71 % vastanneista, kuva 6), luonnosta nauttiminen (49 %), luonnon tarkkailu (44 %), eväretkeily (36 %), retkeily (34 %), käynti luontotalolla (29 %) ja kalastus (24 %).

Kävely oli molempien sukupuolten suosituin harrastus. Miehistä 65 % ja naisista 78 % ilmoitti harrastavansa kävelyä Teijon retkeilyalueella. Naisilla korkean vastausprosentin saivat myös luonnosta nauttiminen (63 %), luonnon tarkkailu (57 %), eväretkeily (42 %) ja retkeily (35 %). Miehiä kiinnostivat kävelyn ohella myös luonnosta nauttiminen (38 %) ja kalastus (35 %). Lisäksi kolmasosaa miehistä kiinnosti luonnon tarkkailu, retkeily, eväretkeily ja käynti Teijon luontotalolla. Suuria eroja miesten ja naisten välillä ei ollut, joskin miehet harrastivat tällä käynnillään selvästi enemmän kalastusta kuin naiset. Naiset vuorostaan olivat miehiä useammin kiinnostuneita luonnon tarkkailusta ja luonnosta nauttimisesta.

Useimmat kävijätutkimukseen vastanneista osallistuivat tällä käynnillään 1–3 aktiviteettiin (40 % vastanneista, taulukko 9). Runsas kolmannes (34 %) osallistui 4–6:een ja 18 % 7–9 aktiviteettiin. Kuusi prosenttia vastaajista ilmoitti osallistuvansa yli kymmeneen aktiviteettiin. Naiset valitsivat miehiä useammin yli kolme harrastusmahdollisuutta.

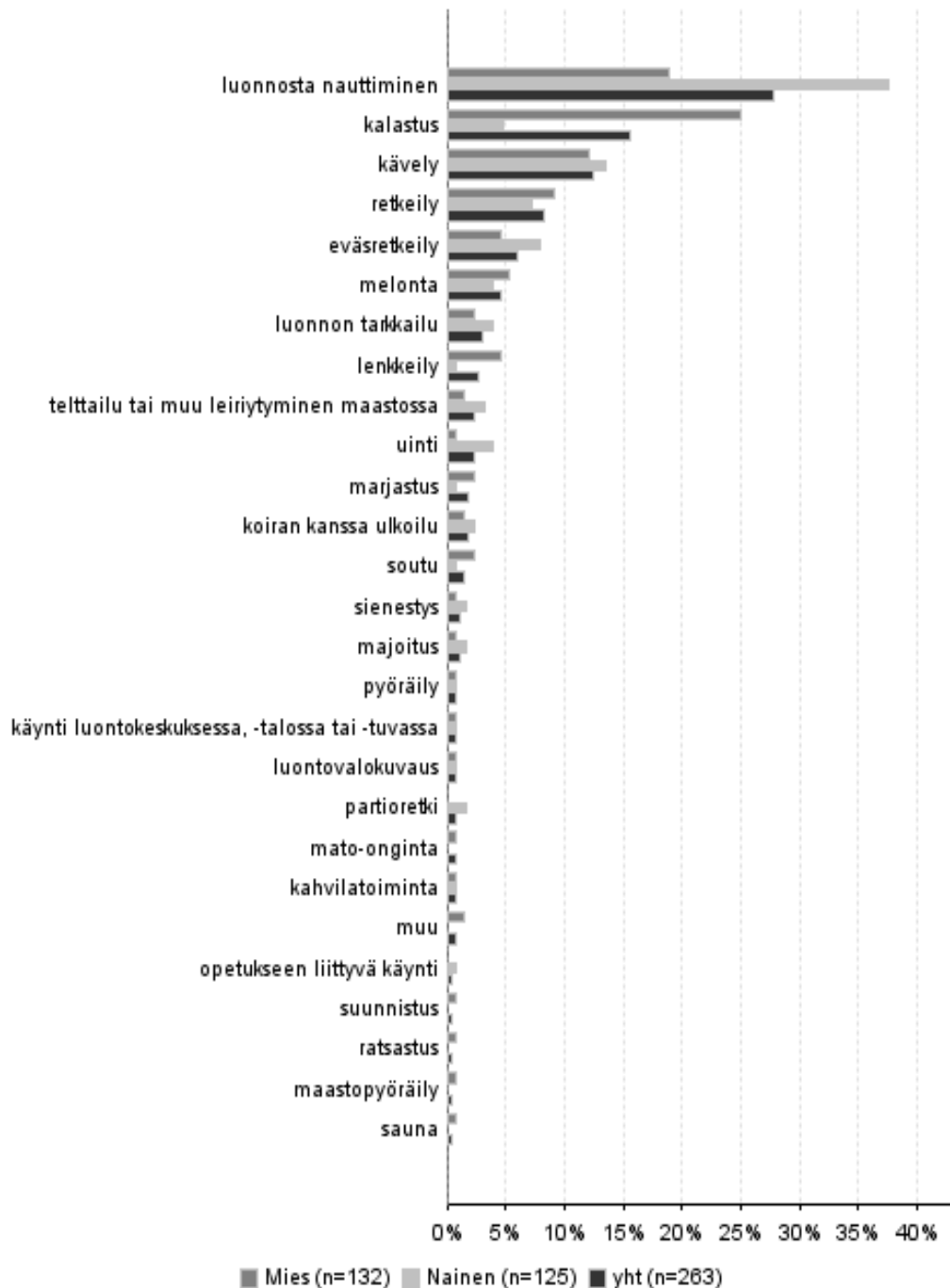

Kuva 6. Pääasialliset harrastukset, joihin osallistuttiin tai aiottiin osallistua tällä käynnillä Teijon retkeilyalueella.

Taulukko 9. Harrastusten lukumäärä tällä käynnillä Teijon retkeilyalueella.

Harrastusten lukumäärä	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1–3 aktiviteettia	87	47	55	33	145	40
4–6 aktiviteettia	62	33	66	40	130	36
7–9 aktiviteettia	29	16	32	19	63	18
10 aktiviteettia tai enemmän	9	5	13	8	22	6
Yhteensä	187	100	166	100	360	100

Kävijöiltä tiedusteltiin, mikä oli heille tärkein harrastus tällä käynnillä Teijon retkeilyalueella. Kysymyksen oli jättänyt tyhjäksi yli sata vastaajaa. Vastanneista 28 % ilmoitti tärkeimmäksi aktiviteetiksi luonnosta nauttimisen. Kalastusta piti kaikkein tärkeimpänä 16 % ja kävelyä 13 % kaikista vastanneista (kuva 7). Tärkein aktiviteetti vaihteli kuitenkin sukupuolen mukaan. Naiset arvostivat eniten luonnosta nauttimista (38 %). Miehet vuorostaan valitsivat tärkeimmäksi aktiviteetiksi kalastuksen (25 %). Vain 5 % naisista nimesi kalastuksen tärkeimmäksi harrastukseksi. Sen sijaan naiset olivat tulleet Teijon retkeilyalueelle harrastamaan kävelyä, retkeilyä ja eväretkeilyä.

Kuva 7. Vastanneiden tärkeimmät aktiviteetit tällä käynnillä Teijon retkeilyalueella.

3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen

Suosituimpia vierailukohteita olivat Matildanjärvi, jossa oli vieraillut 86 % vastanneista ja Teijon luontotalo (57 %). Vastanneista 20 % oli vieraillut Puolakkajärvellä ja 14 % Jeturkastissa. Muiden kohteiden kävijämäärät ovat vähäisempiä. Syynä saattoi olla se, että ne eivät sijainneet suosituimman kohteen, Matildanjärven, välittömässä läheisyydessä. Käyntien jakaantuminen eri kohteille on esitetty taulukossa 10, ja kysymyslomakkeella nimetyt käyntikohteet näkyvät kuvan 2 kartalla (s. 9). Valmiiksi nimetyn vierailukohteen lisäksi 13 vastaaja oli valinnut vastausvaihtoehdon ”muu kohde”. Näissä mainittiin mm. luontopolut, Hamari, Kariholma ja kesän 2008 ajan Teijon retkeilyalueella ollut taidepolku.

Taulukko 10. Käyntien alueellinen jakautuminen Teijon retkeilyalueella. Käynnillä oli mahdollista vierailla useammassa paikassa.

Käyntikohde	kpl	%
Matildanjärvi	309	86
Teijon luontotalo	206	57
Puolakkajärvi	71	20
Jeturkasti	50	14
Kirjakkala	36	10
Sahajärvi	34	9
Nenusta	26	7
Punassuo	16	4
Onnelannummi	7	2
Meren Isoholma	5	1
Muualla, missä?	7	2
Vastanneita yhteensä	361	

3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus

Teijon retkeilyalueen kävijätutkimukseen osallistuneista 69 % oli päiväkävijöitä ja 31 % yöpyjiä. Yöpyjien käynti alueella kesti yhdestä seitsemään vuorokautta (taulukko 11). Päiväkävijöiden käynti kesti lyhimmillään tunnin. Suurin osa päiväkävijöistä tuli autolla. Keskimäärin päiväkävijä oleskeli alueella noin neljä tuntia ja yöpyjä 2,5 vuorokautta. Tyypillisin päiväkävijä vietti alueella kolme tuntia ja yöpyjä yhden vuorokauden. Päiväkävijöissä ei ollut suuria sukupuolten välisiä eroja. Yöpyjissä miesten osuus (60 %) oli naisia suurempi.

Kävijöiltä tiedusteltiin myös, miten pitkään he oleskelivat Teijon retkeilyalueella ja sen lähialueella (kuva 8) yhteensä. Vastaajat, jotka olivat myös lähialueella ainoastaan päiväkäynnillä, viettivät retkeilyalueella oleskelun lisäksi keskimäärin noin puoli tuntia lähialueella. Sellaiset vastaajat, jotka olivat yöpyneet joko Teijon retkeilyalueella, lähialueella tai molemmissa, oleskelivat retkeilyalueella ja sen lähialueella yhteensä keskimäärin noin kolme vuorokautta pidempään kuin pelkästään Teijon retkeilyalueella yöpyneet (taulukot 11 ja 12).

Teijon retkeilyalueella yövyttiin useimmiten vuokramökissä, asuntoautossa tai -vaunussa ja omassa majoitteessa (taulukko 13). Yöpyminen vuokramökissä oli kestoaltaan pisin yöpymismuoto, keskimäärin 4,4 yötä. Myös retkeilyalueen lähialueella suosituin yöpymismuoto oli vuokramökki (taulukko 14). Lähialueella myös oma mökki oli suosittu yöpymistapa. Omassa mökissä vietettiin keskimäärin 11,7 yötä.

Taulukko 11. Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto (tunteja/vuorokausia) sukupuolen mukaan jaoteltuina Teijon retkeilyalueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	226	69	3,7	3	3	0	10
Miehet	114	50	3,8			0	10
Naiset	109	48	3,4			0	10
Yöpyjät	103	31	2,5	2	1	1	7
Miehet	62	60	2,3			1	7
Naiset	40	39	2,8			1	7
Yhteensä	329						

Taulukko 12. Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto (tunteja/vuorokausia) sukupuolen mukaan jaoteltuina Teijon retkeilyalueella ja sen lähialueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	106	40	4,1	4	4	0	10
Miehet	54	51	4,2			1	10
Naiset	52	49	3,9			0	8
Yöpyjät	156	60	5,6	3	1	1	90
Miehet	79	51	4,8			1	45
Naiset	73	47	6,6			1	90
Yhteensä	262						

Taulukko 13. Vastanneiden yöpymisten määrä (öitä) yöpymistavoittain Teijon retkeilyalueella (n = 111).

Yöpymistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Vuokramökissä	32	4,4	2,30	1	2	5	7	7
Asuntoautossa tai -vaunussa	29	1,8	1,05	1	1	1	2	5
Omassa majoitteessa (telttä tms.)	27	2,1	1,54	1	1	2	2	7
Kodassa tai laavussa	19	1,3	1,16	1	1	1	1	6
Mualla	4	1,5	0,58	1	1	2	2	2

Taulukko 14. Vastanneiden yöpymisten määrä (öitä) yöpymistavoittain Teijon retkeilyalueen lähialueella (n = 100).

Yöpymistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Vuokramökissä	46	5,9	4,42	1	4	6	7	30
Lomaosakkeessa	10	5,2	3,01	2	2	6	7	10
Omassa mökissä	30	11,7	17,58	2	2	4	14	90
Asuntoautossa tai -vaunussa	4	2,0	1,41	1	1	2	3	4
Omassa majoitteessa (telttä tms.)	3	2,0	1,73	1	1	1	4	4
Kodassa tai laavussa	3	1,3	0,58	1	1	1	2	2
Maatilamajoituksessa	2	1,0	0,00	1	1	1	1	1
Mualla	2	24,5	28,99	4	4	45	45	45

Kuva 8. Teijon retkeilyalue (vihreät) ja sen välittömässä läheisyydessä olevat suojelualueet (ruskeat) sekä tätä tutkimusta varten määritelty lähialue (koko kuvan rajaama alue).

Suurin osa (68 %) vastaajista oli vieraillut Teijon retkeilyalueella aikaisemmin (taulukko 15). Naisista oli ensikertalaisia suurempi osa (36 %) kuin miehistä (29 %). Varhaisin lomakkeisiin merkitty vierailu Teijon retkeilyalueelle oli tehty vuonna 1960, useita vuosikymmeniä ennen retkeilyalueen perustamista. Muutama vastaaja kirjoitti syntyneensä Teijossa ja käyneensä alueella ensimmäisen kerran jo lapsena. Nämä henkilöt ovat tehneet ensimmäiset käyntinsä jo ennen varhaisinta lomakkeeseen annettua tarkempaa ajankohtaa, vuotta 1960. Retkeilyalueella aiemmin käyneet olivat keskimäärin vierailleet siellä ensimmäisen kerran vuonna 1998, noin 10 vuotta sitten, ja edellisen kerran keskimäärin vuonna 2007 (taulukko 16).

Taulukko 15. Vastanneiden käynnin toistuvuus Teijon retkeilyalueella.

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ensikertaa alueella	50	29	55	36	105	32
Käynyt aikaisemmin	124	71	98	64	225	68
Yhteensä	174		153		330	

Taulukko 16. Aiemmin Teijon retkeilyalueella vieraileiden ensimmäisen ja viimeisimmän käynnin ajoittuminen.

Ensimmäinen ja viimeisin käynti alueella	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Ensimmäisen kerran käynyt								
vuonna	194	1998	8,05	1960	1994	1999	2004	2008
vuotta sitten	194	10	8,05	0	4	9	14	48
Viimeksi käynyt								
vuonna	196	2007	2,12	1996	2007	2008	2008	2008
vuotta sitten	196	1	2,12	0	0	0	1	12

3.2.5 Kävijöiden aiempi retkeilykokemus

Teijon retkeilyalueen kävijöitä pyydettiin kertomaan, kuinka usein he olivat käyneet virkistäytymässä kansallispuistossa, retkeilyalueella tai muussa luontomatkakohteessa viimeisen vuoden aikana. Vastaajista 230 ilmoitti käyneensä päiväretkellä ja 66 yöpymisretkellä (taulukko 17). Päiväretkiä oli tehty keskimäärin 6,5, enimmillään 100. Yöpymisretkien keskiarvo oli 3,5 retkeä kulu-
neen vuoden aikana. Suurin yöpymisretkien määrä oli 30.

Retkien laatua tiedusteltiin vastaajilta viimeisen viiden vuoden ajalta. Yli puolet (69 %) vastanneista oli retkeillyt 10 km:n pituisilla merkityillä reiteillä tai tutuissa maastoissa. Vastaajista 43 % oli tehnyt omatoimisia retkiä merkittyjen reittien ulkopuolella. Noin kolmasosa (36 %) vastaajista oli tehnyt pitkiä (yli 10 km) omatoimisia retkiä merkityillä reiteillä (taulukko 18). Sekä miehet että naiset olivat retkeilleet useimmiten lyhyillä (alle 10 km) merkityillä reiteillä tai tutussa maastossa viimeisen vuoden aikana.

Vapaamuotoisissa vastauksissa 9 % kysymykseen vastanneista ilmoitti käyttäneensä jotain muuta retkityyppiä (taulukko 18). Useimmin mainittu muu retkeilymuoto oli kalastus. Lisäksi mainittiin muun muassa metsästys, marjastus, pyöräretki, melontaretki, soutu, laavulla käynti ja makkaranpaisto, mönkijäsafari, laskettelu ja golfaus. Yksi vastaajista kertoi käyneensä Karhunkierroksella ja yksi Kuhmon Petolan luontonäyttelyssä.

Taulukko 17. Teijon retkeilyalueen kävijätutkimukseen vastanneiden käynnit kansallispuistoissa, retkeily-
alueilla tai muissa luontomatkakohteissa viimeisten 12 kuukauden aikana.

Muuttuja	n	Keski- arvo	Keski- haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Päiväretkellä muualla	230	6,5	10,42	1	2	3	8	100
Yöpymisretkellä muualla	66	3,5	4,77	1	1	2	3	30

Taulukko 18. Vastanneiden aiempi retkeilykokemus viimeisten viiden vuoden aikana. Kysymyksessä on
voinut vastata useampaan kohtaan.

Retkityyppi	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Omatoimisia retkiä merkittyjen reittien ulkopuolella	70	42	63	43	135	43
Pitkiä (yli 10 km) omatoimisia retkiä merkityillä reiteillä	55	33	58	40	114	36
Lyhyitä (alle 10 km) omatoimisia retkiä merkityillä reiteillä tai tutussa maastossa	107	65	109	75	218	69
Osallistunut opastetulle retkelle	13	8	9	6	23	7
Muu	18	11	10	7	28	9
Vastanneita yhteensä	165		146		315	

3.2.6 Saapuminen alueelle

Kävijätutkimuksen aikana huhti-syyskuussa suurin osa kävijöistä saapui Teijon retkeilyalueelle vilkkaimpana lomakautena, heinäkuussa (31 %, taulukko 19). Kesäkuulle ajoittui alueelle saapumisista 22 %, elokuulle 17 %, syyskuulle 14 %, toukokuulle 9 % ja huhtikuulle 7 %. Huhtikuussa kävijätutkimusta tehtiin vain kahtena päivänä. Alkukesästä ja loppukesästä säät olivat epävakaiset.

Saapuminen retkeilyalueelle jakautui melko tasaisesti eri viikonpäiville (taulukko 20). Suurin osa saapumisista ajoittui perjantaille (20 %), keskiviikolle (17 %), lauantaille (16 %), sunnuntaille (15 %) ja maanantaille (14 %), vähiten saavuttiin tiistaisin (8 %). Kyselyyn vastattiin yleisimmin keskiviikosta sunnuntaihin (taulukko 20). Vastauspäivän sijoittuminen alkuviikkoon oli harvinaisempaa.

Teijon retkeilyalueelle saavuttiin useimmiten kello 10–16 (taulukko 21). Suurin osa saapumisista (27 %) ajoittui puolenpäivän ja kello 14 välille. Kello 10 ja puolen päivän välillä saapui 24 % vastanneista. Viidesosa vastanneista saapui alueelle kello 14–16. Vähiten alueelle saavuttiin ilta kahdeksan ja aamu kahdeksan välillä.

Teijon retkeilyalueelle matkustettiin useimmin henkilöautolla. Muita kulkuneuvoja retkeilyalueelle matkustettaessa olivat henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto, moottoripyörä, polkupyörä, linja-auto, juna ja taksi. Suurin osa vastanneista saapui perille asti retkeilyalueelle henkilöautolla. Yksi vastaajaa oli merkinnyt saapuneensa linja-autolla. Hänen kohdallaan parempi vastausvaihtoehto olisi kuitenkin ollut tilausbussi, sillä kukaan vastaajista ei saapunut alueelle julkisilla kulkuvälineillä (taulukot 22 ja 23).

Taulukko 19. Teijon retkeilyalueelle saapuminen ja kyselyyn vastaaminen kuukausittain.

Kuukausi	Saapumispvm		Vastauspvm	
	kpl	%	kpl	%
Huhtikuu	25	7	24	7
Toukokuu	33	9	37	10
Kesäkuu	77	22	73	20
Heinäkuu	111	31	119	33
Elokuu	61	17	61	17
Syyskuu	48	14	49	13
Yhteensä	355	100	363	100

Taulukko 20. Saapuminen Teijon retkeilyalueelle ja vastaaminen viikonpäivittäin.

Viikonpäivä	Saapumispvm		Vastauspvm	
	kpl	%	kpl	%
Maanantai	48	14	35	10
Tiistai	27	8	22	6
Keskiviikko	61	17	62	17
Torstai	39	11	58	16
Perjantai	70	20	62	17
Lauantai	58	16	71	20
Sunnuntai	52	15	53	15
Yhteensä	355	100	363	100

Taulukko 21. Saapuminen Teijon retkeilyalueelle ja vastaaminen saapumis- ja vastausajankohdan mukaan.

Kellonaika	Saapumisaika		Vastausaika	
	kpl	%	kpl	%
8:00–9:59	24	7	6	2
10:00–11:59	85	24	60	19
12:00–13:59	94	27	73	23
14:00–15:59	68	19	98	31
16:00–17:59	31	9	55	18
18:00–19:59	33	9	22	7
20:00–21:59	5	1		
22:00–7:59	9	3		
Yhteensä	349	100	314	100

Taulukko 22. Kulkuneuvot, joita vastanneet käyttivät matkallaan Teijon retkeilyalueelle. Matka on voitu tehdä useammalla kulkuneuvolla.

Kulkuneuvo	kpl	%
Henkilöauto	301	84
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	34	9
Linja-auto	2	1
Tiläusbussi (ryhmämatka)	5	1
Juna	2	1
Moottoripyörä	9	2
Polkupyörä	6	2
Kanootti, kajakki tai soutuvene	1	0
Jalan	23	6
Taksi	1	0
Jokin muu	8	2
Vastanneita yhteensä	360	

Taulukko 23. Vastanneiden viimeisin kulkuneuvo Teijon retkeilyalueelle saavuttaessa.

Viimeisin kulkuneuvo	kpl	%
Henkilöauto	281	80
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	31	9
Linja-auto	1	0
Tiläusbussi (ryhmämatka)	4	1
Moottoripyörä	6	2
Polkupyörä	5	1
Jalan	20	6
Taksi	1	0
Jokin muu	2	1
Yhteensä	351	100

3.2.7 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Kävijöiden rahankäytön ja sen paikallistaloudellisten vaikutusten arvioimiseksi pyydettiin vastaa-jia arvioimaan kulut, jotka liittyivät tähän käyntiin Teijon retkeilyalueella ja sen lähialueella (liite 5 ja kuva 8 sivulla 24). Keskimäärin matkailijat kuluttivat retkeilyalueella ja sen lähialueella oleskellessaan 51 € / käynti (taulukko 24). Majoittujat kuluttivat 83 € / käynti, mikä on huomattavasti enemmän kuin päiväkävijöiden kulutus (10 € / käynti). Kotimaiset matkailijat kuluttivat keskimäärin 69 € / käynti, ulkomaiset matkailijat 65 € / käynti ja paikalliset kävijät 6 € / käynti. Paikallistaloudellisten vaikutusten arvioinnissa käytettyjä käsitteitä on määritelty taulukossa 25.

Taulukko 24. Teijon retkeilyalueen kävijöiden rahankäyttö (sis. ALV) ja käynnit matkailijaryhmittäin ja oleskelun pituuden mukaan retkeilyalueella ja sen lähialueella.

	Kaikki	Majoittujat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät	n = 351	n = 190	n = 137
Keskimääräinen kulutus (€)	51	81	11
Kulutus yhteensä (€)	3 820 749	3 487 735	343 930
% kulutuksesta		91	9
Kotimaiset matkailijat	n = 230	n = 161	n = 68
Keskimääräinen kulutus (€)	69	91	17
Kulutus yhteensä (€)	3 611 956	3 362 559	262 741
% kulutuksesta		93	7
Ulkomaiset matkailijat	n = 17	n = 12	n = 5
Keskimääräinen kulutus (€)	65	88	—*
Kulutus yhteensä (€)	251 452	243 812	—*
% kulutuksesta		100	—*
Lähialueen asukkaat	n = 81	n = 17	n = 64
Keskimääräinen kulutus (€)	6	14	4
Kulutus yhteensä (€)	118 022	55 054	62 967
% kulutuksesta		47	53

* havaintojen määrä (n) < 10, jolloin rahankäyttöä ei arvion epäluotettavuuden vuoksi ilmoiteta.

Taulukko 25. Paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyviä käsitteitä ja niiden määritelmiä.

Käsite	Määritelmä
Kokonaistulovaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulovaikutukset.
Kokonaistyöllisyysvaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötyövuodet.
Kotimaiset matkailijat	Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.
Paikalliset kävijät	Lähialueella asuvat kävijät.
Majoittujat	Kohteessa tai sen lähialueella vähintään yhden yön majoittuneet kävijät.
Päiväkävijät	Kävijät, jotka eivät ole yöpyneet kohteessa tai sen lähialueella.
Välittömät vaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset lähialueen yrityksissä.
Välilliset vaikutukset	Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta lähialueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat tuloa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palveluksien ostoon lähialueella. Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen ulkopuolelle.

Teijon retkeilyalueen kävijöiden rahankäytön kokonaistulovaikutus vuonna 2008 oli 3,8 miljoonaa euroa ja kokonaistyöllisyysvaikutus 46 henkilötyövuotta (taulukko 26). Nämä luvut kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyviä välittömiä ja välillisiä tulovaikutuksia ja niihin kytkeytyneitä työpaikkoja tutkimusvuonna. Ne eivät siis kuvaa Teijon retkeilyalueen kokonaisarvoa.

Menolajeittain tarkasteltuna kävijät käyttivät eniten rahaa ruokaan ja muihin vähittäiskauppaostoksiin sekä majoittumiseen (taulukko 26). Majoittumisella on kuitenkin lähes nelinkertainen tulo- ja työllisyysvaikutus ruokaan ja muihin vähittäiskauppaostoksiin verrattuna. Tämä johtuu siitä, että palvelualojen tulovaikutus kohdistuu kokonaisuudessaan lähialueelle. Majoittumisen jälkeen merkittävimmät tulo- ja työllisyysvaikutukset on kahvila- ja ravintolaostoksilla, muilla menoilla sekä ruoka- ja vähittäiskauppaostoksilla (taulukko 26).

Taulukko 26. Teijon retkeilyalueen kävijöiden rahankäyttö ja paikallistaloudelliset vaikutukset Teijon retkeilyalueella ja lähialueella menolajeittain (n = 351).

Menolaji	Rahankäyttö (€, sis. ALV)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	8,33	39 052	1
Paikallisliikenne ²	0,67	46 473	0
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	15,15	311 709	5
Kahvila ja ravintola	5,43	318 413	6
Majoittuminen	15,99	1 105 447	20
Ohjelmapalvelut ³	1,13	78 275	1
Muut menot ⁴	4,15	242 959	4
Välittömät vaikutukset yhteensä		2 142 328	37
Välilliset vaikutukset		1 643 248	10
Kokonaisvaikutukset		3 785 576	46

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästyks- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

Tuloksissa ei voida erottaa Teijon retkeilyalueen osuutta muista lähialueen matkailullisista vetoimatekijöistä. Teijon retkeilyalueen merkitys paikallistaloudellisten vaikutusten tuottajana tarkentuu, kun tuloksia tarkastellaan matkakohdepäätöksen perusteella. Niiden kävijöiden, joille Teijon retkeilyalue oli matkan ainoa tai tärkein kohde, tulovaikutukset olivat 1,7 milj. € ja työllisyysvaikutukset 21 htv (taulukko 27). Teijon retkeilyalueen kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellinen vaikutus on vähintään tämän suuruinen.

Kotimaisten matkailijoiden merkitys on selkeästi suurin Teijon retkeilyalueen ja sen lähialueen paikallistaloudelle. Kotimaisten matkailijoiden tulovaikutus on 3,6 milj. € ja työllisyysvaikutus 44 htv (taulukko 28). Ulkomaisiin matkailijoihin verrattuna vaikutusten ero selittyy käyntimäärillä. Ulkomaisia matkailijoita on Teijon kävijöistä kävijätutkimuksen mukaan 5 %. Paikallisiin kävijöihin verrattuna ero puolestaan selittyy käyntiosuuksien lisäksi rahankäytön erolla (69 € / käynti ja 6 € / käynti). Kävijätutkimuksen mukaan Teijon retkeilyalueen kävijöistä on paikallisia 20 %.

Suurin osa, 94 %, paikallistaloudellisista tulo- ja työllisyysvaikutuksista kertyy niiltä matkailijoilta, jotka majoittuvat Teijon retkeilyalueella ja/tai lähialueella (taulukko 29).

Taulukko 27. Teijon retkeilyalueen kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset kohteen tärkeyden mukaan.

Menolaji	Tärkein kohde n = 219		Yksi monista kohteista n = 93		Ennalta suunnittelemaan n = 23		Yhteensä n = 335	
	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	20 003	0,3	16 468	0,3	3 032	0,0	39 504	0,6
Paikallisliikenne ²	36 313	0,4	12 379	0,1	0	0,0	48 693	0,5
Ruoka- ja vähittäiskaup- paostokset	147 089	2,4	145 415	2,3	14 815	0,2	307 319	5,0
Kahvila ja ravintola	139 769	2,5	161 520	2,9	19 519	0,4	320 808	5,8
Majoittuminen	437 244	7,9	569 867	10,3	77 887	1,4	1 084 999	19,6
Ohjelmapalvelut ³	24 630	0,3	48 958	0,5	516	0,0	74 104	0,8
Muut menot ⁴	168 678	2,7	63 378	1,0	9 169	0,1	241 225	3,8
Välittömät vaikutukset yhteensä	973 727	16	1 017 986	17	124 938	2	2 116 651	36
Välilliset vaikutukset	745 539	4	780 483	5	97 609	1	1 623 631	10
Kokonaisvaikutukset⁵	1 719 266	21	1 798 469	22	222 547	3	3 740 282	46

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Taulukko 28. Teijon retkeilyalueen kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin.

Menolaji	Kotimaan matkailijat n = 230		Ulkomaiset matkailijat n = 17		Lähialueen asukkaat n = 81		Yhteensä n = 328	
	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	35 632	0,6	1 973	0,0	2 601	0	40 349	1
Paikallisliikenne ²	18 123	0,2	10 536	0,1	0	0	28 659	0
Ruoka- ja vähittäiskaup- paostokset	305 483	4,9	16 132	0,3	7 006	0	328 621	5
Kahvila ja ravintola	310 829	5,6	13 148	0,2	9 558	0	333 535	6
Majoittuminen	1 058 371	19,1	96 934	1,8	12 117	0	1 167 422	21
Ohjelmapalvelut ³	79 822	0,8	1 834	0,0	2 107	0	83 764	1
Muut menot ⁴	210 797	3,4	19 708	0,3	17 699	0	248 204	4
Välittömät vaikutukset yhteensä	2 019 057	35	160 266	3	51 088	1	2 230 554	38
Välilliset vaikutukset	1 551 461	9	123 334	1	39 335	0	1 714 226	10
Kokonaisvaikutukset⁵	3 570 518	44	283 600	3	90 423	1	3 944 779	49

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Taulukko 29. Majoittujien ja päiväkävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset Teijon retkeilyalueella ja lähialueella.

Menolaji	Päiväkävijät n = 137		Majoittujat n = 190		Yhteensä n = 327	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	8 657	0,1	30 506	0,5	39 164	1
Paikallisliikenne ²	0	0,0	46 606	0,5	46 606	0
Ruoka- ja vähittäiskauppaostokset	20 035	0,3	292 565	4,7	312 600	5
Kahvila ja ravintola	29 747	0,5	289 576	5,2	319 323	6
Majoittuminen	19 748	0,4	1 088 857	19,7	1 108 605	20
Ohjelmapalvelut ³	8 097	0,1	70 402	0,7	78 498	1
Muut menot ⁴	49 640	0,8	194 013	3,1	243 656	4
Välittömät vaikutukset yhteensä	135 924	2	2 012 525	34	2 148 449	34
Välilliset vaikutukset	103 725	1	1 544 219	9	1 647 943	12
Kokonaisvaikutukset⁵	239 649	3	3 556 743	44	3 796 392	47

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

3.2.8 Tietolähde

Vastaajien tiedot Teijon retkeilyalueesta perustuivat useimmiten tuttavilta, ystäviltä tai sukulaisilta saatuihin tietoihin (47 %, taulukko 30). Retkeilyalue oli myös entuudestaan tuttu monille vastaajille (41 %). Vajaa neljännes vastanneista oli saanut tietoa retkeilyalueesta Metsähallituksen verkkosivuilta ja joka viides Metsähallituksen luontokeskuksesta tai asiakaspalvelupisteestä tai esitteistä ja oppaista. Vähiten tietoa oli saatu TV- tai radio-ohjelmista, lehtiartikkeleista, alueen yrityksiltä, seudun matkailutoimistosta, kartoista ja ulko-opasteista.

Muita vastausvaihtoehtoja lueteltiin 13 kappaletta (taulukko 31). Useimmat näistä vastaajista olivat valinneet kohdan muu tietolähde, vaikka olisivat myös voineet valita valmiin vastausvaihtoehdon. Mainittuja muita tiedon hankinnan keinoja oli muun muassa työyhteisö.

Taulukko 30. Vastanneiden tietolähteet.

Tietolähde	kpl	%
Metsähallituksen luontokeskuksesta tai asiakaspalvelupisteestä	72	21
Tuttavilta, ystäviltä tai sukulaisilta	165	47
Metsähallituksen www-sivuilta (www.metsa.fi tai www.luontoon.fi)	82	23
Muilta www-sivuilta	35	10
Esitteistä tai oppaista (retkeilyopas ym.)	71	20
TV / radio-ohjelmista tai lehtiartikkeleista	10	3
Seudun matkailutoimistosta tai matkailuinfosta	16	5
Alueen yrityksiltä (esim. ohjelmapalvelut, majoitus)	13	4
Paikka on minulle entuudestaan tuttu	143	41
Kartoista	22	6
Ulko-opasteista	25	7
Muualta	14	4
Vastanneita yhteensä	350	

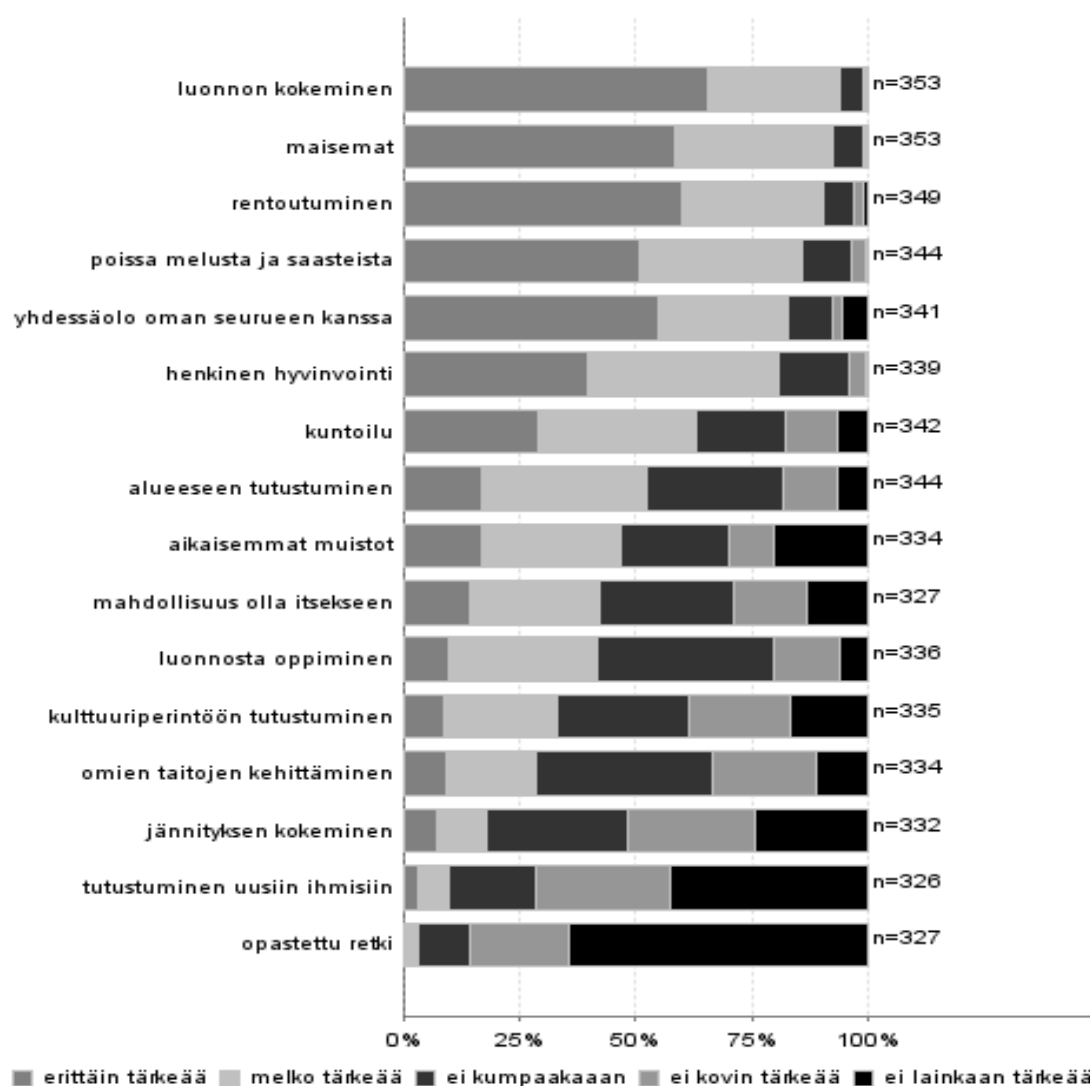
Taulukko 31. Vastanneiden muut tietolähteet (n = 12).

Tietolähde muu	kpl
Asun naapurissa	1
Aviomieheltä	1
Calling Visitor Centre	1
Jostain lehdestä 1998	1
Kavereilta	1
Olen käynyt 10 v sitten	1
Olen käynyt jo lukuisia kertoja	1
Rellun kämppäopas	2
Teijon laskettelurinteen hlö	1
Teijon laskettelurinteestä	1
Työpaikalta	1
Töistä	1
Yhteensä	13

3.3 Kävijätyytyväisyys

3.3.1 Käynnin tarkoitus

Tärkeimpinä virkistysmotiiveinaan Teijon retkeilyalueella kävijät pitivät luonnon kokemista, maisemia, rentoutumista, olemista poissa melusta ja saasteista, yhdessäoloa oman seurueen kanssa ja henkistä hyvinvointia (kuva 9). Myös kuntoilu oli tärkeää tai melko tärkeää yli puolelle vastaajista. Vähiten merkittäviä käynnin syitä olivat opastettu retki, tutustuminen uusiin ihmisiin, jännityksen kokeminen ja omien taitojen kehittäminen.

Kuva 9. Kävijöiden virkistysmotiivit Teijon retkeilyalueella.

3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Teijon retkeilyalueen palveluja kävijät pitivät pääsääntöisesti hyvinä (taulukko 32). Käytetyimpiä palveluja ja rakenteita olivat pysäköintipaikat (91 % vastaajista), tiestö (95 %), reittien opastetaulut (89 %), tulentekopaikat ja laavut (80 %), polkuviitoitukset (79 %), polkureitistö (77 %) ja yleisökäymälät (76 %). Myös reittien ja rakenteiden turvallisuutta, yleistä turvallisuutta ja siisteyttä sekä maiseman vaihtelevuutta oli arvioitu useasti.

Tarkasteltaessa vastauksia keskiarvon mukaan (arviointiasteikko 1–5) olivat vastaajat tyytyväisiä pysäköintipaikkoihin, polkuihin, tulentekopaikkoihin ja laavuihin sekä reittien opastetauluihin. Myös ympäristötekijät miellyttivät vastaajia: maiseman vaihtelevuutta, yleistä siisteyttä ja turvallisuutta pidettiin melko hyvinä. Reittien ja rakenteiden turvallisuutta ei pidetty aivan yhtä hyvänä kuin muita ympäristötekijöitä.

Palveluista heikoimmat arviot saivat yrittäjien tuottamat palvelut, jätehuollon toteutus ja ohjeistus, polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla, yleisökäymälät sekä erityistarpeiden huomioon ottaminen. Tulosta tulkittaessa on hyvä huomata, että vain 88 vastaajaa oli käyttänyt ja arvioinut yrittäjien tuottamia palveluita. Myöskään jätehuoltoa koskevien tulosten tulkinta ei ole yksiselitteistä. Alueella noudatetaan roskattoman retkeilyn periaatteita, toisin sanoen siellä ei ole roskastioita. Ilmeisesti osa vastaajista koki sen puutteeksi, osa ei ollut tiedostanut tätä periaatetta ja osa ehkä ymmärsi ja koki roska-astioiden puuttumisen hyväksi asiaksi. On myös huomattava se, että alue sai hyvän arvostelun yleistä siisteyttä koskevassa kohdassa.

Taulukko 32. Kävijöiden mielipiteet Teijon retkeilyalueen palveluista (1 = erittäin huono, ...5 = erittäin hyvä).

Palvelu tai ympäristötekijä	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo	Ei käyttänyt n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Pysäköintipaikat	326	91	1	1	11	42	45	4,3	25
Tiestö	340	95	2	7	28	46	17	3,7	10
Reittien opastetaulut	318	89	1	5	19	46	29	4,0	30
Polkureitistö	277	77	0	3	19	45	32	4,1	53
Polkuviitoitukset	283	79	2	6	19	43	30	3,9	50
Tulentekopaikat ja laavut	287	80	0	5	15	49	31	4,1	58
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	257	72	5	12	22	35	25	3,6	81
Yleisökäymälät	274	76	3	8	29	40	19	3,6	69
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	267	74	2	12	37	35	14	3,5	71
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	255	71	1	5	36	45	13	3,6	77
Esitteet ja opaskirjat	242	67	1	5	27	49	17	3,8	92
Luontokeskuksen näyttely	214	60	1	3	26	45	25	3,9	119
Välinevuokraus	156	43	3	3	28	44	22	3,8	172
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	88	25	2	20	41	19	17	3,3	229
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	302	84	1	4	27	48	19	3,8	34
Yleinen turvallisuus	324	90	0	2	18	58	23	4,0	18
Yleinen siisteys	347	97	0	3	16	50	31	4,1	1
Maiseman vaihtelevuus	346	96	0	2	11	47	40	4,3	6
Vastanneita yhteensä	359								

Teijon retkeilyalueen palvelujen määrää kävijät arvioivat sopivaksi (taulukko 33). Kokonaisuudessaan palvelujen määrään oli erittäin tai melko tyytyväisiä 92 % vastaajista. Palveluiden määrää oli kuitenkin arvioitu harvemmin kuin laatua.

Parhaiten kävijöiden tarpeita vastasi välinevuokrauksen määrä, 94 % vastanneista piti sitä sopivana (taulukko 34). Myös pysäköintipaikkojen ja lähialueen tiestön määrään (93 % ja 91 %) oltiin tyytyväisiä. Polttopuita kaivattiin huolletuille tulipaikoille lisää, 28 % vastaajista piti polttopuiden

määrää liian pienenä. Yrittäjien tuottamia palveluita olisi toivonut lisää 24 % vastaajista. Suurin osa kävijöistä vastasi yleisökäymälöiden, opastetaulujen, viitoituksen ja polkureitistön määrän olevan sopivan. Liian pienenä piti yleisökäymälöiden määrää 19 %, opastetaulujen määrää 18 %, viitoituksen määrää 16 % ja polkureitistöä 14 % vastaajista. Muutamat haastatellut kertoivat haastattelijoille toivovansa rengasreittejä Teijon retkeilyalueelle.

Taulukko 33. Vastanneiden kokonaistyytyväisyys Teijon retkeilyalueen palvelujen määrään. Arviointi: 1 = erittäin tyytymätön, ...5 = erittäin tyytyväinen.

Palvelu	Arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo
	n	%	erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen	
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	326	90	0	1	7	55	37	4,3

Taulukko 34. Vastanneiden mielipiteet Teijon retkeilyalueen palvelujen määrästä. Arviointi: 1 = liian pieni, ...3 = liian suuri).

Palvelu	Arvioinut		Arviointi, %			En osaa sanoa		Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	liian pieni	sopiva	liian suuri	n	%		
Pysäköintipaikat	245	87	4	93	2	29	10	1,98	0,26
Tiestö	230	82	4	91	5	33	12	2,01	0,30
Reittien opastetaulut	220	78	18	77	5	42	15	1,87	0,46
Polkureitistö	195	69	14	78	8	51	18	1,94	0,46
Polkuviitoitukset	202	72	16	78	5	49	17	1,89	0,45
Tulentekopaikat ja laavut	208	74	13	82	5	45	16	1,92	0,41
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	185	66	28	67	5	61	22	1,77	0,53
Yleisökäymälät	201	71	19	78	2	54	19	1,83	0,44
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	181	64	20	76	4	66	23	1,83	0,47
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljetus, turvallisuus, opasteet yms.)	165	59	12	84	4	72	26	1,92	0,39
Esitteet ja opaskirjat	178	63	7	86	7	70	25	1,99	0,38
Luontokeskuksen näyttely	153	54	7	87	6	91	32	1,99	0,36
Välinevuokraus	130	46	5	94	1	113	40	1,95	0,24
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	74	26	24	72	4	161	57	1,80	0,50
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	207	73	5	93	2	38	13	1,97	0,27
Yleinen turvallisuus	216	77	3	95	2	31	11	1,99	0,23
Yleinen siisteys	224	79	5	89	6	21	7	2,00	0,33
Maiseman vaihtelevuus	220	78	4	87	9	21	7	2,05	0,35
Vastanneita yhteensä	282								

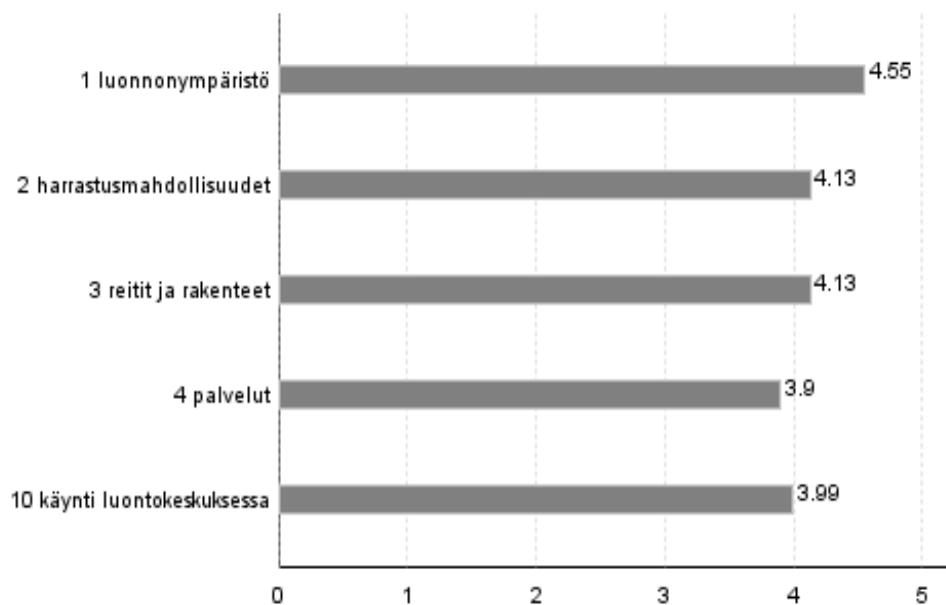
3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen

Kävijöiltä tiedusteltiin, miten Teijon retkeilyalueen luonnonympäristö, harrastusmahdollisuudet, reitit ja rakenteet, palvelut ja käynti luontotalolla vastasivat heidän ennakko-odotuksiaan. Kävijät arvioivat odotusten toteutumista asteikolla 1–5 siten, että 1 vastasi odotusten täyttymistä erittäin huonosti ja 5 erittäin hyvin.

Parhaiten odotukset täytti luonnonympäristö. Se sai vastauksissa keskiarvon 4,55 (kuva 10). Kaikkien vastaajien mielestä luonnonympäristöön kohdistuneet odotukset täittyivät vähintään keskimukaisesti ja 59 %:n mielestä erittäin hyvin.

Harrastusmahdollisuudet sekä reitit ja rakenteet vastasivat kävijöiden odotuksia keskiarvolla 4,13. Noin puolet (52 %) vastaajista kertoi harrastusmahdollisuuksien olleen melko hyvin ja kolmasosa (31 %) erittäin hyvin odotusten mukaisia, vain muutama kävijä (2 %) koki odotustensa täyttyneen melko huonosti. Melko tyytyväisiä reitteihin ja rakenteisiin oli 47 % vastaajista, kun 34 %:n odotukset täittyivät erittäin hyvin. Vain kolme prosenttia kävijöistä koki reitteihin ja rakenteisiin kohdistuneiden odotusten täyttyneen melko huonosti.

Palvelut ja käynti luontotalolla vastasivat vähiten ennakko-odotuksia (keskiarvot 3,9 ja 3,99). Silti vain 5 % vastaajista oli sitä mieltä, että ne vastasivat odotuksia melko huonosti tai erittäin huonosti. Luontotalolla käyntiin liittyvät odotukset täittyivät melko hyvin tai erittäin hyvin 73 %:lla vastaajista. Palvelut puolestaan täyttivät odotukset melko hyvin tai erittäin hyvin 71 %:lla. Kaikki vastaajat eivät olleet käyneet luontotalolla. Kysymyksessä ei kuitenkaan ollut vastausvaihtoehtoa ”En ole käyttänyt palvelua tällä käynnilläni Teijon retkeilyalueella”. Muutama vastaaja oli pettynyt Teijon luontotalon aukioloaikoihin.

Kuva 10. Keskiarvot vastanneiden ennakko-odotusten täyttymisestä Teijon retkeilyalueella. Arviointi: 1 = erittäin huonosti, ...5 = erittäin hyvin.

3.3.4 Vastanneiden käyntiä häiritsevät tekijät

Vastaajia pyydettiin arvioimaan Teijon retkeilyalueella vierailunsa aikana havaitsemiaan häiritseviä tekijöitä. Arviointi suoritettiin asteikolla 1–5 siten, että 1 merkitsi erittäin paljon häiriötä ja 5 ei lainkaan häiriötä. Mielipidettä kysyttiin maaston kuluneisuudesta, maaston roskaantuneisuudesta, luonnonympäristön käsittelystä, liiallisesta kävijämäärästä ja muiden kävijöiden käyttäytymisestä. Näiden lisäksi oli mahdollista ilmoittaa ja arvioida muita häirinneitä tekijöitä.

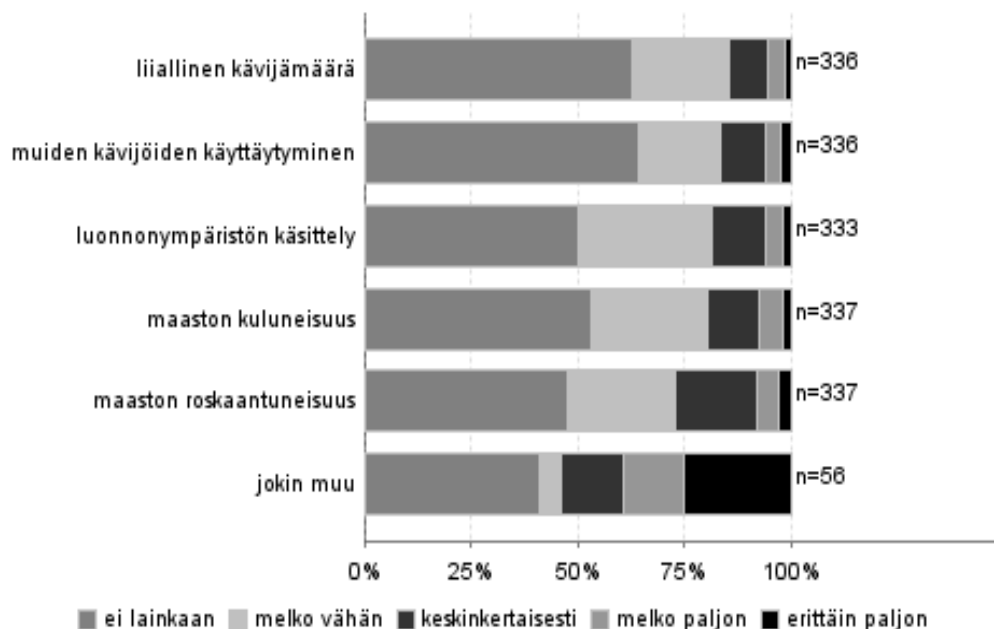
Liiallinen kävijämäärä oli häirinnyt kävijöitä vähiten. Vain viisi prosenttia vastaajista ilmoitti tämän tekijän häirinneen heitä erittäin paljon tai melko paljon, 86 %:a se sen sijaan oli häirinnyt melko vähän tai ei lainkaan (kuva 11). Arvioiden keskiarvoksi tuli 4,42.

Muiden kävijöiden käyttäytyminen häiritsi melko paljon tai erittäin paljon kuutta prosenttia vastaajista. Keskiarvo arvioille oli 4,4.

Maaston kuluneisuuden ja luonnonympäristön käsittelyn arvioiden keskiarvoksi tuli 4,24. Maaston kuluneisuus häiritsi 8 %:a kävijöistä erittäin tai melko paljon. Luonnonympäristön käsittely taas häiritsi 6 %:a kävijöistä erittäin tai melko paljon.

Maaston roskaantuneisuus häiritsi hieman muita tekijöitä enemmän. Erittäin häiritsevää tai melko häiritsevää tämä oli 8 %:n mielestä arvioiden keskiarvon ollessa 4,10.

56 vastaajaa kertoi heitä häirinneen jonkin muun tekijän (kuva 11). Sanallisen selitteen häirinneestä muusta tekijästä antoi 34 vastaajaa, mutta yhden vastaajan vastaus jakautui kahteen luokkaan. Eniten kommentteja saivat polttopuiden puute, puutteelliset opasteet reiteillä ja hirvikärpäset (taulukko 35). Muutamia oli häirinnyt luontotalon aukioloajat, inva-wc:n ovien sulkeminen yöksi, kirveiden ja sahojen huono kunto tai puuttuminen kokonaan tulipaikoilta. Myös pitkospuiden kapeus tai huono kunto häiritsivät muutamaa kävijää.

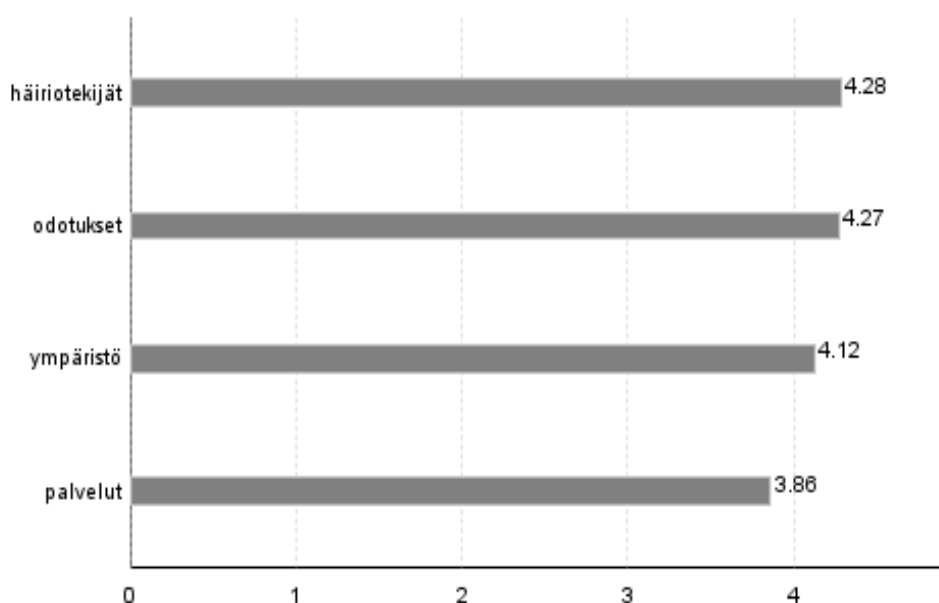
Kuva 11. Vastanneita Teijon retkeilyalueella häirinneet tekijät.

Taulukko 35. Muut vastanneita häirinneet tekijät.

Häiriö muu	kpl
Hirvikärpäset	4
Inva-wc kiinni yöllä	2
Kahvion puute	1
Kalanperkauspaikka puuttuu	1
Kalaston heikko taso	1
Kirveiden tylsyys ja varsien puuttuminen	2
Koiran haukunta	1
Kulohälytys	1
Luontotalon suppea aukiolo	2
Puutteelliset viitat ja opastaulut	4
Pitkospuut kapeat	2
Matildanjärven ympäri ei ole varsinaista reittiä	1
Pitkospuutyöt leirialueella	1
Polttopuiden puute	4
Puuceen haju	1
Puutteet opaskartoissa (eksyminen)	1
Vessat	1
Vaaralliset ja risaiset pitkospuut	2
Risuja pitkin polkua	1
Roskisten puute	1
Too many fisherman	1
Eriteltyjä häiriötekijöitä yhteensä	35

3.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi

Teijon retkeilyalueen valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi on 4,05. Kävijätyytyväisyysindeksiin on laskettu palvelut, ympäristö, odotukset ja häiritsevät tekijät keskiarvoina. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa. Teijon retkeilyalue saa kaikista osa-alueista palveluja lukuun ottamatta arvosanaksi yli 4, joten kävijät olivat kohtuullisen tyytyväisiä (kuva 12). Myös palvelujen saama keskiarvo on lähellä neljää.

Kuva 12. Kävijätyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot Teijon retkeilyalueella (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä).

3.4 Vapaamuotoiset ajatukset

Vapaamuotoista palautetta antoi 59 henkilöä (16 % vastaajista). Suurin osa palautteista oli Teijon retkeilyalueen palveluja ja rakenteita koskevia kehittämisehdotuksia tai valituksia. Selkeitä kiitoksia vapaamuotoisista palautteista löytyi 10. Viisi palautetta oli kirjoitettu englanniksi, yksi ruotsiksi ja loput suomeksi (liite 4).

Teijon retkeilyalueen maisemia kehuttiin kauniiksi ja paikkaa upeaksi. Palautteissa kehuja oli vähän, mutta kesän aikana vierailijat kehuivat alueen kauneutta ja rauhallisuutta jatkuvasti haastattelijalle. Lisäksi yksi vastaaja kehui henkilökuntaa ystävälliseksi.

Vapaamuotoisissa ajatuksissa oli myös moitteita. Eniten valituksia saivat reittien opasteet ja polttopuuhuolto. Reiteille toivottiin selkeämpiä opasteita. Laavuille toivottiin parempia polttopuita tai vaihtoehtoisesti ehjiä kirveitä ja sahoja. Lisäksi valitettiin polttopuiden puuttumista laavuilta. Muutamat valittivat pitkospuiden risaisuutta. Yksi vastaaja moitti eläviin puihin naulaamista. Myös jätehuoltoa ja savustuspönttöjä arvosteltiin vapaamuotoisissa suullisissa ja kirjallisissa palautteissa. Yksi vastaajista ilmoitti, ettei luonnosta poimituille roskille löytynyt roskapönttöä. Usein retkeilijät kysyivät myös aineistonkerääjältä roskienkeruupisteen sijaintia. Lisäksi useita vuosia alueella retkeillyt henkilö kertoi aineistonkerääjälle jätehuollon heikentyneen viime vuosina. Nämä palautteet voitaneen tulkita niin, että kävijät eivät syystä tai toisesta olleet tiedostaneet alueella harjoitettavan roskattoman retkeilyn periaatteita. Internet-sivuja moitittiin yhdessä palautteessa, vastaaja ei ollut löytänyt Metsähallituksen sivuilta tietoa alueella järjestettävistä melontakursseista.

Palautteista löytyi kiitosten ja kritiikin lisäksi kehittämisehdotuksia ja toiveita. Suurin osa toiveista liittyi asuntoautoilijoiden ja -vaunuilijoiden tarpeisiin. Vastauksissa toivottiin parempia palveluja, kuten ilmaisia suihkuja kausipaikkaisille, keittokatosta ja astiantiskauspaikkaa. Yksi vastaaja ehdotti, että asuntovaunupaikkojen määrää lisättäisiin. Inva-wc:n toivottiin olevan auki myös öisin. Muutamat toivoivat, että luontotalon palveluja ja aukioloaikoja parannettaisiin.

Myös retkeilyalueen reitteihin kohdistui kehittämisehdotuksia. Vapaamuotoisissa palautteissa toivottiin esimerkiksi rengasreittiä ja lisää lastenvaunuille sopivia reittejä sekä pitkospuureittejä suolle. Yksi vastaaja kertoi haastattelijalle toivovansa lisää kalaistutuksia Matildanjärveen: kirjolohen lisäksi järveen voitaisiin istuttaa esimerkiksi harjusta. Kyseinen vastaaja toivoi myös, että ravustaminen tehtäisiin yksittäisille kävijöille helpommaksi. Yksi vastaaja ehdotti, että laavuille merkitäisiin koordinaatit. Toinen puolestaan toivoi veneiden numeroiden selkeämpää merkintää: veneen numerot olisi hyvä merkitä myös laiturin tulosuuntaan. Retkeilyalueeseen kohdistuneiden kehittämisehdotusten lisäksi tuli yksi toive lähialueen kevyen liikenteen väylien kehittämisestä.

Pastelli ry:n taidenäyttely luontopolulla herätti vastakkaisia ajatuksia: osa kävijöistä kiitteli ja osa arvosteli näyttelyä vapaamuotoisissa kirjallisissa ja suullisissa palautteissa. Yksi vastaaja tiedusteli, miksi Hamarinjärveltä oli poistettu toinen tulentekopaikka.

4 Yhteenveto ja tulosten tarkastelu

4.1 Yhteenveto

Teijon retkeilyalueen kävijöiden sukupuolijakauma oli tasainen. Sekä miehissä että naisissa suurin kävijäryhmä olivat 45–54-vuotiaat. Vastanneilla oli useimmiten ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto, opistotasoinen tutkinto tai ammattikoulututkinto. Erot koulutuksen jakautumisessa olivat pieniä. Kotimaisia kävijöitä oli eniten pääkaupunkiseudulta ja retkeilyalueen lähialueelta. Ulkomaalaisia oli 5 % kävijöistä ja heitä tuli eniten Saksasta. Kaukaisin vastaaja oli Yhdysvalloista.

Retkeilyalueelle tultiin useimmiten oman perheen tai ystävien seurassa. Yli puolet vastanneista oli tullut oman perheen jäsenten kanssa.

Tärkeimmät syyt Teijon retkeilyalueella vierailemiseen olivat luonnon kokeminen ja maisemat. Myös rentoutumista, olemista poissa melusta ja saasteista, yhdessäoloa oman seurueen kanssa ja henkistä hyvinvointia arvostettiin. Kaikkein vähiten haluttiin osallistua opastetulle retkelle, tutustua uusiin ihmisiin tai kokea jännitystä.

Kävijöiden useimmin harjoittamat aktiviteetit olivat kävely, luonnosta nauttiminen ja luonnon tarkkailu. Myös eväretkeily, retkeily, käynti luontokeskuksessa ja kalastus olivat yleisiä harrastuksia. Suuria eroja sukupuolten välillä ei ollut. Miehet valitsivat kuitenkin naisia useammin kalastuksen yhdeksi aktiviteetiksi. Kävijöillä oli jonkin verran retkeilykokemusta. Lähes 66 % kaikista vastaajista oli tehnyt yhden tai useamman päiväretken luontokohteeseen ja noin 30 % oli yöpynyt luontokohteella viimeisen vuoden aikana.

Teijon retkeilyalueen kohteista eniten vierailtiin Matildanjärvellä. Matildanjärven vetovoimaa lisäsi vieressä sijaitseva luontotalo, jossa kävi 57 % vastaajista. Myös järveen istutettava kirjolohi ja alueen asuntovaunu- ja autopaikat, sauna sekä uimaranta ovat vetovoimatekijöitä. Matildanjärven Kariholmassa on myös polku, joka soveltuu liikuntaesteisille ja lastenvaunujen kanssa kulkeville. Lisäksi alueen tiestön opastetaulut johdattavat retkeilijän Matildanjärvelle.

Suurin osa kävijöistä ilmoitti Teijon retkeilyalueen olevan matkansa tärkein kohde tai yksi matkan suunnitelluista kohteista. Vain alle kymmenesosa valitsi vaihtoehdon ”ennalta suunnitteleman kohde”. Vastaajat, jotka kertoivat retkeilyalueen olevan yksi matkan suunnitelluista kohteista tai ennalta suunnitteleman kohde, ilmoittivat muiksi kohteikseen mökkeilyn, matkailun lähialueella tai käynnin muilla lähialueen virkistyskohteilla.

Retkeilyalueen kävijätutkimukseen osallistuneista 69 % oli päiväkävijöitä ja 31 % yöpyjiä. Yöpyjien käynnin kesto oli keskimäärin 2,5 vuorokautta (vaihteluväli 1–7 vuorokautta). Päiväkävijöiden käynnin kesto oli keskimäärin 4 tuntia ja lyhimmillään tunti. Yöpyjistä suurin osa oli miehiä (60 %). Suurin osa yöpyjistä majoittui Teijon retkeilyalueella vuokramökissä, asuntoautossa tai -vaunussa tai omassa majoitteessa. Lähialueella vuokramökin jälkeen suosituin yöpymistapa oli oma mökki.

Noin puolet vastaajista oli käynyt Teijon retkeilyalueella aiemmin. Ensimmäistä kertaa käyvissä oli naisia hieman miehiä enemmän. Aiemmin vierailleet kävijät olivat olleet alueella ensimmäisen kerran keskimäärin vuonna 1998 ja viimeksi vuonna 2007. Varhaisin vierailu alueelle oli tehty vuonna 1960, noin kolmekymmentä vuotta ennen retkeilyalueen perustamista.

Teijon retkeilyalueen kävijöiden rahankäytön kokonaistulovaikutus oli 3,8 miljoonaa euroa ja kokonaistyöllisyysvaikutus 46 henkilötyövuotta. Niiden kävijöiden, joille Teijon retkeilyalue oli

matkan ainoa tai tärkein kohde, tulovaikutukset ovat tästä 1,7 milj. € ja työllisyysvaikutukset 21 htv. Kotimaiset matkailijat kuluttivat keskimäärin 69 € / käynti, ulkomaiset matkailijat 65 € / käynti ja paikalliset kävijät 6 € / käynti.

Vastaajien ennakko-odotukset olivat pääsääntöisesti täyttyneet erittäin hyvin. Parhaiten odotukset täyttyivät luonnonympäristön osalta ja myös harrastusmahdollisuudet sekä reitit ja rakenteet vastasivat odotuksia. Heikoimmin vastaajien ennakko-odotuksia vastasivat palvelut ja luontotalolla käynti, mutta nekin koettiin yleisesti hyviksi.

Annetuista vaihtoehtoista olivat vastaajien mielestä häiritsevimpiä maaston roskaantuneisuus ja kuluneisuus sekä luonnonympäristön käsittely. Vähiten vastaajia häiritsivät liiallinen kävijämäärä ja muiden kävijöiden käyttäytyminen retkeilyalueella. Eniten vastaajia häiritsivät vapaamuotoisissa vastauksissa ilmoitetut tekijät. Näissä mainittiin useimmiten polttopuiden puute, puutteelliset opasteet reiteillä ja hirvikärpäset. Myös luontotalon ja inva-wc:n puutteelliset aukioloajat, kirveiden ja sahojen huono kunto sekä rikkinäiset pitkospuut mainittiin.

Kysyttäessä palveluiden laatua ja määrää vastaajat arvioivat laatua useammin kuin määrää. Kävijät olivat tyytyväisimpiä pysäköintipaikkoihin, polkuihin sekä tulentekopaikkoihin ja laavuihin. Palveluista heikoimmat arvostelut saivat yrittäjien tuottamat palvelut, jätehuollon toteutus ja ohjeistus, polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla, yleisökäymälät sekä erityistarpeiden huomiointi. Osa vastaajista saattoi erehdyksessä luulla Metsähallituksen luontotalon palveluja yrittäjien tuottamiksi. Tämän vuoksi tyytyväisyyttä yrittäjien tuottamiin palveluihin retkeilyalueella on mahdotonta arvioida kävijätutkimuksen perusteella. Oletettavaa on myös, että kaikki kävijät eivät ole tiedostaneet alueella harjoitettavan roskattoman retkeilyn periaatteita.

Teijon retkeilyalueen palvelujen määrän kävijät arvioivat sopivaksi. Parhaiten kävijöiden tarpeita vastasivat välinevuokrauksen, parkkipaikkojen ja lähialueen tiestön määrät. Liian vähän vastaajat ilmoittivat olevan polttopuita huolletuilla tulipaikoilla. Osa vastaajista piti myös yleisökäymälöiden, opastetaulujen ja polkureitistön määrää riittämättömänä.

Vapaamuotoisissa palautteissa Teijon retkeilyalueen maisemia keuhuttiin kauniiksi ja henkilökuntaa ystävälliseksi. Niissä annettiin myös moitteita ja kehittämisohdotuksia, jotka liittyivät useimmin puutteellisiin opasteisiin reiteillä, polttopuuhooltoon sekä luontotalon aukioloaikoihin ja palveluihin.

Kaiken kaikkiaan vastaajat olivat erittäin tyytyväisiä Teijon retkeilyalueen olemassa oloon ja mahdollisuuteen vierailla siellä. Retkeilyaluetta keuhuttiin kauniiksi ja lähellä sijaitsevaksi luontokohteeksi. Kaikki kehittämisohdotukset annettiin hyvässä ja rakentavassa hengessä, ja kävijät uskoivat käyttävänsä alueen palveluja myös tulevaisuudessa. Teijon retkeilyalueen kävijätyytyväisyysindeksi on 4,05. Kävijätyytyväisyysindeksiin on laskettu palvelut, ympäristö, odotukset ja häiritsevät tekijät keskiarvoina. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa. Teijon retkeilyalue sai palveluja lukuun ottamatta kaikista osa-alueista arvosanaksi yli 4, joten kävijät olivat tyytyväisiä.

4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin

Tässä vertailussa esitetään, miten kävijärakenne, kävijöiden harrastukset, käytön alueellinen ja ajallinen jakautuminen sekä kävijätyytyväisyys ovat muuttuneet vuoden 2003 jälkeen, jolloin Teijon retkeilyalueella suoritettiin edellinen kävijätutkimus.

Kaikki vuoden 2008 kävijätutkimuksen kysymykset eivät olleet vielä mukana vuoden 2003 lomakkeessa. Lisäksi muutamiin kysymyksiin lisättiin uusia vastausvaihtoehtoja. Sen vuoksi myöhemmän tutkimuksen kaikille osille ei löydy vertailua. Vertailussa on huomioitava tutkimusten alueellinen eroavaisuus. Vuonna 2008 kävijätutkimuksen keruupaikkoja lisättiin. Merkittävin alueella tapahtunut muutos vuoden 2003 kävijätutkimuksen jälkeen on ollut Teijon luontotalon avaaminen. Lähes kaikki vastaukset saatiin vuonna 2008 Matildanjärveltä tai Teijon luontotalolta.

Myös kävijätutkimuksen kestossa tapahtui muutoksia. Kun vuonna 2003 kävijätutkimusta tehtiin lokakuun lopulle, päättyi vuoden 2008 aineistonkeruu jo syyskuun lopussa. Vuoden 2008 kävijätutkimuksessa painottui kesäkausi, sillä keruupäiviä jouduttiin lisäämään kesä- ja heinäkuulle hyljaisen kevätkauden vuoksi. Elo- ja syyskuulle päiviä ei kuitenkaan pystytty lisäämään.

Kävijöiden perustiedoissa suurin muutos tutkimusten välillä löytyy sukupuolijakaumasta. Aiemmassa tutkimuksessa vastaajissa oli naisia enemmän kuin miehiä, kesän 2008 tutkimuksessa miehet olivat enemmistönä (53 %). Myös suurin kävijäryhmä oli muuttunut. Edellisessä kävijätutkimuksessa 35–44-vuotiaat ja 45–54-vuotiaat muodostivat yhtä suuret kävijäryhmät. Vuonna 2008 suurimman kävijäryhmän muodostivat 45–54-vuotiaat ja toiseksi suurimpana kävijäryhmänä olivat 35–44-vuotiaat, joiden prosentuaalinen osuus oli kuitenkin lähes sama kuin vuonna 2003.

Vuoden 2003 kävijätutkimuksessa opistotason koulutuksen saaneet muodostivat suurimman ryhmän. Kesän 2008 tutkimuksessa vastaukset jakaantuivat melko tasaisesti ammattikoulun, opistotason tai ylemmän yliopisto- tai korkeakoulututkinnon suorittaneisiin. Vuoteen 2003 verrattaessa voidaan todeta, että ammatillista tutkintoa vailla olevia oli tuolloin suurempi osuus vastaajista, mikä selittyy osittain nuorempien ikäluokkien ja näin ollen opiskelijoiden ja koululaisten suuremmalla osuudella vastaajista.

Vuoden 2003 kävijätutkimuksessa suurin osa vastaajista oli tullut retkeilyalueen lähialueelta. Salosta ja Perniöstä saapuneita oli lähes 40 % vastaajista. Seuraavaksi eniten kävijöitä saapui pääkaupunkiseudulta (18,8 %). Suosituin lähtöpaikka oli tuolloin Salo. Perniö oli toisella, Helsinki kolmannella ja Turku neljännellä sijalla. Kesän 2008 tutkimuksessa suosituimmiksi lähtöpaikoiksi nousivat Helsinki ja Turku. Vastaajista noin neljännes saapui pääkaupunkiseudulta ja enää vain viidennes retkeilijöistä oli lähialueelta vuonna 2008. Vuoden 2003 kävijätutkimuksessa ei ole tarkasteltu ulkomaalaisten osuutta vastaajista.

Vastaajien seurueen koko ja koostumus muuttuivat hieman vuodesta 2003. Vuonna 2008 suurin kävijäryhmä olivat edelleen 2–5 hengen seurueissa saapuneet retkeilijät. Heidän prosentuaalinen osuutensa kasvoi kuitenkin ja yli 6 hengen seurueeseen kuuluneiden osuus puolestaan väheni vuodesta 2003. Isoihin ryhmiin kuuluneiden osuuden väheneminen johtunee siitä, että keruupäivät eivät ole osuneet niille päiville, jolloin ryhmiä on vierailut Teijon retkeilyalueella. Yksin saapuneiden osuus oli edelleen vähäinen vuonna 2008, kuten edellisessäkin tutkimuksessa. Vuonna 2003 seurueet koostuivat omasta perheestä tai ystävistä ja sukulaisista, kuten myös vuonna 2008. Perheen kanssa saapuneiden osuus kaikista vastaajista kasvoi. Vuonna 2008 perheen kanssa saapuneiden osuus oli 66 % vastaajista, kun se vuonna 2003 oli vain 38 %.

Päiväkävijöiden osuus oli yöpyjiä suurempi vuonna 2008, kuten edellisessäkin tutkimuksessa. Päiväkävijöiden välillä ei edelleenkään ollut merkittävää sukupuolieroja. Sen sijaan yöpyjissä miesten osuus oli hieman naisten osuutta suurempi vuonna 2008. Ensikertalaisten osuus vierailijoista oli lähes sama kuin vuonna 2003. Myös miesten osuus aikaisemmin alueella vierailleista oli edelleen hieman naisten osuutta suurempi. Vuorokaudenajoissa ei tapahtunut suuria muutoksia. Vuonna 2008 suurin osa saapumisista (27 %) ajoittui puolenpäivän ja kello 14 välille. Edellisessä tutkimuksessa sama prosentuaalinen osuus vastaajista saapui kello 11–13. Teijon retkeilyalueelle saapuneiden osuus kello 14 mennessä on lähes sama, kuin vastaajien osuus kello 13 mennessä.

vuonna 2003. Edellisessä kävijätutkimuksessa saapumisajat oli luokiteltu eri tavoin kuin vuonna 2008.

Henkilöauto oli yleisin kulkuneuvo, jolla saavuttiin retkeilyalueelle vuonna 2008, niin myös edellisessä tutkimuksessa. Julkisen liikenteen puutteet ovat edelleen nähtävissä kulkuneuvon valinnassa.

Kävijöiden rahankäyttöä kysyttiin vuosien 2003 ja 2008 tutkimuksissa eri tavalla siitä syystä, että Metsähallituksen vakiolomakkeen rahankäyttökysymystä kehitettiin tutkimusten välissä palvelemaan paremmin paikallistaloudellisten vaikutusten arviointia. Tämän sekä rahan arvon muutosten vuoksi tulokset eivät ole suoraan vertailukelpoisia. Vuoden 2003 tutkimuksessa kävijät ilmoittivat käyttäneensä vierailuunsa Teijon retkeilyalueella keskimäärin noin 60 euroa. Vuonna 2008 kysyttiin vain lähialueella kertyneitä kustannuksia, ja kustannukset olivat 69 € / kotimainen matkailija, 65 € / ulkomainen matkailija ja 6 € / paikallinen kävijä.

Syyt Teijon retkeilyalueelle saapumiselle osoittautuivat samoiksi sekä vuoden 2003 että vuoden 2008 tutkimuksessa. Vuonna 2003 tärkein virkistysmotiivi oli rentoutuminen. Myös vuoden 2008 kävijätutkimukseen vastanneet kokivat rentoutumisen tärkeäksi, mutta kaikkein tärkeimmiksi nousivat kuitenkin luonnon kokeminen ja maisemat. Nämä olivat tärkeitä syitä retkeilyalueella vierailemiseen myös vuonna 2003. Myös olemista poissa melusta ja saasteista, yhdessäoloa oman seurueen kanssa ja henkistä hyvinvointia arvostettiin molempina tutkimusajankohtina. Vähiten retkeilyalueella haluttiin tutustua uusiin ihmisiin ja kokea jännitystä. Arvioitavissa virkistysmotiiveissa oli tehty muutoksia. Vuoden 2008 kävijätutkimuksessa uusia arvioitavia virkistysmotiiveja olivat alueen kulttuuriperintöön tutustuminen ja opastettu retki. Vaihtoehto ”yhdessäolo oman seurueen kanssa” arvioitiin vuoden 2003 kävijätutkimuksessa kahdessa osassa (yhdessäolo ystävien kanssa ja yhdessäolo perheen kanssa).

Kävijät olivat Teijon retkeilyalueeseen ja palveluihin yleisesti tyytyväisiä molempien tutkimusten tuloksien perusteella. Arvioitavat rakenteet ja palvelut olivat kuitenkin muuttuneet vuodesta 2003. Maiseman vaihtelevuutta ja pysäköintipaikkoja arvostettiin edelleen. Myös polkuihin sekä tulen-tekopaikkoihin ja laavuihin oltiin tyytyväisiä. Vuonna 2003 parhaimpina asioina pidettiin Matildanjärven vanhaa kioskia. Suurin alueella tapahtunut muutos edellisen kävijätutkimuksen jälkeen on ollut luontotalon avaaminen ja kioskitoiminnan loppuminen. Vuonna 2003 tyytymättömiä oltiin varauskämppiin, luontotalon palveluihin (kyselyn aikaan vasta rakenteilla) ja yleisökäymälöihin. Vuoden 2008 kävijätutkimuksessa nämä palvelut eivät yleisökäymälöitä lukuun ottamatta olleet arvioitavina. Vapaamuotoisissa palautteissa toivottiin kuitenkin luontotalon aukioloaikojen lisäämistä ja palvelujen parantamista. Tyytymättömiä oltiin yrittäjien tuottamiin palveluihin, jätehuollon toteutukseen ja ohjeistukseen, polttopuuhuoltoon, yleisökäymälöihin sekä erityistarpeiden huomiointiin.

Edellisessä kävijätutkimuksessa vastaajat arvioivat sitä, miten palvelut, harrastusmahdollisuudet ja luonnonympäristö vastasivat heidän odotuksiaan. Vuonna 2008 arvioitavia vaihtoehtoja olivat myös reitit ja rakenteet sekä käynti luontotalolla. Luonnonympäristön ja harrastusmahdollisuuksien osalta kävijöiden odotukset toteutuivat vierailulla sekä vuoden 2008 että 2003 tulosten mukaan melko hyvin tai erittäin hyvin. Palveluihin kohdistuneet odotukset täyttyivät paremmin vuonna 2003: lähes 80 % oli erittäin tyytyväisiä tai melko tyytyväisiä silloin, kun taas 2008 tätä mieltä oli 70 % vastanneista.

Käyntiä häiritsevissä tekijöissä oli tapahtunut muutoksia. Kysytyistä tekijöistä muiden kävijöiden käyttäytyminen häiritsti vastaajia eniten vuonna 2003. Vuoden 2008 kävijätutkimukseen vastanneet kokivat maaston roskaantuneisuuden ja maaston kuluneisuuden eniten häiritseviksi tekijöiksi.

Vaihtoehto ”jokin muu, mikä?” häiritsi vastaajia edelleen prosentuaalisesti eniten. Kuten vuonna 2003, myöskään vuonna 2008 eivät mitkään tekijät kuitenkaan häirinneet käyntiä merkittävästi.

Vapaamuotoisissa palautteissa näkyy tutkimusten vastaushetken ajankohtaiset tarpeet. Vuonna 2003 vastaajat toivoivat useimmiten saunaa ja pitkospuiden kunnostamista. Edellisen kävijätutkimuksen jälkeen Matildanjärvelle on rakennettu sauna ja pitkospuita on kunnostettu kesän 2008 aikana. Myös laiturin kuntoon kiinnitettiin huomiota vuonna 2003. Vuonna 2008 eniten moitteita saivat polttopuuhuolto sekä polkujen ja reittien merkinnät. Lisäksi luontotalon aukioloaikoihin ja palveluihin kohdistui toiveita. On syytä huomata, että pitkospuiden uusiminen Matildanjärvellä ja Puolakkajärvellä vähensi muuhun huoltoon käytettävää aikaa kesällä 2008.

Kiitokset

Löysin kadonneen retkeilijän uudelleen itsestäni Teijon retkeilyalueella vietetyn kesän 2008 aikana. Kiitos siitä ja ainutlaatuisista hetkistä kävijätutkimuksen parissa ja retkeilyalueella.

Aamuhetki Puolakkajärvellä (Paulina Nordström).

Lähteet

- Björkqvist, N., Heinänen, T., Lindgren, L., Rauhala J., Rimpiläinen, H., Taponen, J. & Virolainen, E. 2001: Teijon alue-ekologinen suunnitelma. – Metsähallitus, Vantaa. 81 s.
- Johansson, J. 2003: Teijon retkeilyalueen kävijätutkimus 2003. – Raportti, Metsähallituksen arkisto, Vantaa. 62 s.
- Metsähallitus 2004: Teijon retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 74. 57 s.
- Metsähallitus 2008: Luontoon.fi-verkkopalvelu. – <<http://www.luontoon.fi/teijo>>, 17.10.2008.
- MGM2 2009: NPS Money Generation Model. – <<http://web4.msue.msu.edu/mgm2/default.htm>>, 10.9.2009.
- Ovaskainen, V., Horne, P. & Sievänen, T. 1999: Evon ja Teijon retkeilyalueiden kävijät ja kävijätyytyväisyys kesäkaudella 1996. – Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 726. 88 s.
- Stynes, D. J., Propst, D. B., Chang, W-H., & Sun, Y. 2000: Estimating national park visitor spending and economic impacts; The MGM2 Model. – <<http://web4.canr.msu.edu/MGM2/MGM2.pdf>>, 10.9.2009.

Teijon retkeilyalueen kävijätutkimuksen 2008 otantakehikko

Paikka	Kohderyhmä	Arvioitu käyntimäärä 14.4.-31.10	Havain- toja (tavoite)*	Keruu- päiviä **
Luontotalo	Kaikki retkeilijät	20 000	84	7
Matildanjärven pysäköintialue	Kaikki retkeilijät	50 000	252	21
Kirjakkala	Partiolaiset, retkeilijät, VP:n asiakkaat	5000	30	5
Nenusta	Retkeilijät (viikonlopun päiväkävijät)	2500	18	3
Sahajärvi	Retkeilijät (paikalliset päiväkävijät)	3000	24	4
Nenustan ympärikävely	Retkeilijät (viikonlopun päiväkävijät)	2500	18	3
Matildanjärvi-Nenusta-reitti	Kaikki retkeilijät	(sis. 50 000)	12	2
		83 000	438	45

*Luontotalosta ja Matildanjärven pysäköintialueelta voidaan saada arviolta 12 ja muista kohteista 6 lomaketta per keruupäivä.

** Suoraan käyntimäärällä painottaen Matildassa pitäisi tutkimusta tehdä 37 päivänä. Suuri osa retkeilyalueen matkailuveto-voimasta perustuu Matildanjärven ympäristöön, mutta jotta tämän alueen vastaukset eivät painotu liikaa, on tutkimuspäivistä 7 kappaletta jaettu muille kohteille.

Aineiston toteutunut keruuaiakataulu**1.4.- 30.4.**

<i>päivä</i>	SU 27.4.	MA 28.4						
<i>paikka</i>	MP	LT						
<i>kello</i>	I	A						
<i>tavoite</i>	12	12						
<i>kuka</i>	PN	PN						
<i>kpl</i>	15	9						
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>								24

1.5.- 1.6.

<i>päivä</i>	PE 2.5.	MA 5.5.	PE 9.5.	KE 14.5.	MA 19.5.	LA 24.5.	PE 30.5.	SU 1.6.
<i>paikka</i>	MP	MP	MP	K	MP	N	MP	N
<i>kello</i>	A	I	A	I	A	A	A	I
<i>tavoite</i>	12	12	12	6	12	6	12	6
<i>kuka</i>	PN	PN	PN	PN	PN	PN	PN	PN
<i>kpl</i>	10	5	1	3	7	4	7	3
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>								40

2.6.- 30.6.

<i>päivä</i>	MA 2.6.	PE 6.6.	MA 9.6.	PE 13.6.	TO 19.6.	PE 20.6.	LA 21.6.	SU 22.6.
<i>paikka</i>	LT	MN	LT	T	LT	LT	MP	S
<i>kello</i>	A	A	A	A	A	A	A	I
<i>tavoite</i>	12	6	12	12	12	12	12	6
<i>kuka</i>	ST	PN	PN	PN	PN	AS	AS	PN
<i>kpl</i>	9	0	5	10	4	3	25	5
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>								61

1.7.- 18.7.

<i>päivä</i>	TI 24.6.	KE 2.7.	TO 3.7.	SU 6.7.	MA 7.7.	KE 9.7.	LA 17.7.	PE 18.7.
<i>paikka</i>	MP	MP	S	MP	S	MN	MP	K
<i>kello</i>	A	A	A	I	A	A	I	I
<i>tavoite</i>	12	12	6	12	6	6	12	6
<i>kuka</i>	JB	PN	PN	PN	PN	PN	PN	PN
<i>kpl</i>	9	19	3	19	0	0	16	9
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>								65

19.7.-21.8.

<i>päivä</i>	TI 22.7.	TO 24.7.	KE 30.7.	KE 6.8.	SU 10.8.	TO 14.8.	PE 15.8.	TO 21.8.
<i>paikka</i>	LT	LT	LT	MP	N	MP	S	K
<i>kello</i>	A	A	A	I	A	A	A	A
<i>tavoite</i>	12	12	12	12	6	12	6	6
<i>kuka</i>	PN	PN	PN	PN	PN	PN	ST	PN
<i>kpl</i>	13	21	20	21	11	14	2	0
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>								102

22.8.-30.9.

<i>päivä</i>	PE 22.8.	PE 5.9.	LA 6.9.	KE 12.9.	LA 27.9			
<i>paikka</i>	MP	MP	MP	LT	MN			
<i>kello</i>	A	I	I	A	A			
<i>tavoite</i>	12	12	12	12	6			
<i>kuka</i>	PN	ST	PN	AS	PN			
<i>kpl</i>	13	5	20	2	22			
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>								29

Vastaajien ilmoittamat matkan muut kohteet

Muita kohteita	kpl
Alueen ruukit	1
Archipelago, Turku, Pori...	1
Conference in Helsinki	1
Ei tietoa	1
Fiskars	3
Fiskars, Billnäs	1
Fiskars, Hanko, kulttuuriperintökohteet	1
Fiskars. ym. kulttuuri	1
Golfkenttä	1
Hamarinjärven ymp.	1
Hanko	1
Hankoon kaupunki	1
Helsinki	1
Helsinki, Salo	1
Joensuu, Helsinki	1
Juhannus mökillä	1
Karpalot, yhdessäolo	1
Katiskanmäki	1
Kemiö, Sauvo	1
Kemiön saari	1
Kemiönsaari	1
Kirjakkala	1
Lankkerin talli	1
Lähialueet	1
Lähikunnat ja kaupungit	1
Mathildedahl	2
Mathildedal keskusta/ranta	1
Matildan satama, Teijo	1
Merenranta	1
Meri-Teijo	1
Meri-Teijo Golf, Högsåra	1
Meri-Teijo Ski	1
Mökkeily	1
Mökki	1
Mökki Teijossa	1
Olen mökillä Kemiössä	1
Oma mökki	2
Paljon muita	1
Pori, Turku, Archipelago, Helsinki	1
Rinne-Formula	1
Rinneautoilu	1
Rovaniemi	1

LIITE 3. 2(2).

Salamajärvi	1
Salo, Högsåra	1
Salo, Perniö etc.	1
Salo, Turku	1
Salon tori	1
Sulkava, Joensuu	1
Suomusjärvi	1
Teijo kk, Salo	1
Teijon laskettelumäki	1
Torransuo, Liesjärvi	2
Turku	1
Turku, Naantali	1
Useita	1
Vierasvenesatama	1
Yhteensä	61

Matkan pääkohde tai pääkohteet	kpl
Ei ollut	1
Esim. pyöräretki Salosta Bengtskär–Fiskars–Ylönkylä–Salo	1
Etelä-Suomi	2
Karjaa/Kemiö	1
Kesämökki Kemiössä	1
Koko matka oli suunnittelematon	1
Käynti Suomessa	2
Mathildedahl	1
Muumimaailma, Turku, Hanko	1
Mökkeily	1
Mökki Meri-Ruukin alueella	1
Rannikkokierros	1
Retkeilyä Etelä-Suomen rannikkoalueella	1
Retki Etelä-Suomessa	1
Tammisaari	2
Työkäynti kohteessa	1
Vuokramökki Teijolla	1
Yks. mökkeily alueen väl. läheisyydessä	1
Yhteensä	21

Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Odotamme pyörätietä Saloon! (kevytliikenneväylä)
Ei määritelty	kehu	Your staff is very friendly!
Ei määritelty	kehu	Kiitos
Ei määritelty	ei määritelty	Metsäpalovaroitukset voisi poistaa laavuilta.
Ei määritelty	kehu	Todella mukava vaikutelma tähän saakka!
Lvk– Retkeily - Polttopuuhuolto	valitus	Puuhuolto ontuu toisinaan. Jos on puita, ei ole kirveitä ja sahoja tai ne eivät ole käyttökelpoisia.
ei määritelty	ei määritelty	Ollos hywä. Jee!)
Lvk– Retkeily - Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Laavuille toivoisin paremmin polttopuita sekä kirveen ja sahan
Lvk– Retkeily - Polttopuuhuolto	kehittämisehdotus	Toivoisi olevan parempia kirveitä, jotta puita saisi pilkottua.
Lvk– Retkeily - Polttopuuhuolto	valitus	Keväällä 2008 puupula vaivasi monia tulentekopaikkoja.
Lvk– Retkeily - Jätehuolto	valitus	Luonnosta poimituille roskille ei tahtonut löytyä roskista.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	closed round tracks would be great so one doesn't have to go back the same route.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Kaipaisin lisää pitkospuureittejä suolla.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Lastenvaunuille sopivia reittejä liian vähän.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Maastoon merkitty reitti ei ollut sama kuin kartalla oleva.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Mathildajärven reitin alkupään oksat ja risut!
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Metsäreitti Teijon golf-kentältä Matilda-järvelle kaipaisi selkeämpää opastusta.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Retkireittien opasteita tulisi parantaa ja lisätä.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Lisää opasteita reiteille ja eläviin puihin ei saa naulata mitään!
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	valitus	On trail between Puolakkajärvi and Sahajärvi; there were some turns without good blazes (trail markings) making it hard to know which way to go.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Metsähallituksen karttaan on merkitty reitti Puolakkajärven pohjoispuolelta Endalista luoteeseen. Tätä reittiä ei ole maastoon merkitty, ja eksyimme sen takia merkityiltä reiteiltä yli tunniksi!
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Isoholmassa eksyy aina...
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Risteäviä ja huonosti merkittyjä polkuja - eksyminen.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Reittien merkinnät liian harvassa, sai "arpoa" risteyksissä
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Lasten kanssa retkeillessä viitoitus on tärkeää. Olisi hyvä tietää kuinka pitkä joku reitti on ja voiko siellä kulkea esim. lastenvaunujen kanssa. Viitoitusta olisi toivonut paremmaksi. Muuten loistava kohde
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Suihkut voisivat olla kausipaikkalaisten ilmaisessa käytössä!!!!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Inva-wc/lastenhoito voisi olla myös auki öisin pienten lasten perheitä varten.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Keittokatos, astiantiskauspaikka, suihkuja
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Hienon Luontotalon tultua palvelut ja tunnelma heikkenivät selvästi. Pitäisi tehostaa hyvien puitteiden käyttöä. Ei se suljettu talo ilman "baaria" paljon lämmitä.

LIITE 4. 2(2)

Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Luontotalolla vois olla elintarvikkeita kuten maitoa ym...
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Kausipaikkalaisella pitäis olla sauna kerran viikossa maksuton! Sekä suihku päivittäin.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Suihkut saisivat olla kausipaikkalaisille ilmaiset.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Yleisesti kaikkia tulentekopaikkoja pitäisi siistiä ja korjata.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Pienille lapsille enemmän puuhaa leikkipaikalle (oli aika monta jonottajaa parissa keinussa...) Vaikka luontoa siellä opetellaan ei pieni jaksa kauan metsässä tarpoa. Ja itselle kiva levähtää siinä.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Aluemaksuun sisältyvä suihku
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Tiskipaikka
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Veneiden numerot olisi hyvä merkitä myös laiturin tulosuuntaan.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Luontotalon aukioloajat pidemmiksi ja suolaista syötävää kahvila-meiningillä, enemmän pöytiä ja tuoleja.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Asuntovaunupaikkoja tarvitaan jatkossa lisää. .As.autokanta on kasvanut vuosittain Suomessa nopeammin kuin muissa Pohjoismaissa.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Yleinen suihku ja astianpesupaikka, kiitos!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Alueen savustuspöntöt ala-arvoisia (ruostuneet pilalle)!!!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Pitkospuut monin kohdin huonossa kunnossa
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Pitkospuut uusimista vailla
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Tuhkakupit talon edustalla, paljon tumppeja
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Kirveiden kunto tulentekopaikoilla ja laavuilla tarkastettava! Jo 2 laavun luona varreton kirves joka myös täysin tylsä!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Retkeilyalueelle johtava autotie todella kuoppainen ja huonokuntoinen.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Ei kahvilapalvelua
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	tiedustelu	Miksi Hamarijärveltä poistettiin toinen tulentekopaikka?
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Ihanasti penkit ja pöydät kiitos!
Lvk– Retkeily -Maastoliikenne	kehu	The trip was enjoyable because of the nature and good trails. Thanks!
Lvk– Retkeily -Maastoliikenne	valitus	wooden trails a bit slippery after the rain (but not a sisu posled path...)
Lvk– Retkeily -Maastoliikenne	ei määritelty	Pitkospuut Matildajärvellä nyt aika korkeat nyt uusimisen jälkeen. Pikkulasten kanssa haasteelliset. Mutta hienoa, että on uusittu
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	valitus	Den "moderna" konstutställningen intill Matildasjön är totalt malplacerad och osmaklig. Ser gärna att den/sådant inte upprepas intill den så vackra stigen/naturen i framtiden. Tack.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Teijo oli hieno juttu, me maalaiset (minun perheeni) matkailemme pois työstä eli kotoa, muuten tämä paikka on tosi hieno, vaikka luonto on kuin kotona.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Mahtava näyttely luontopolun varrella.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Hieno paikka ja upeat maisemat!
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Thank you for allowing my daughter to experience true nature.
Lvk– Aspa -Luontoon.fi	valitus	Melontakursseista ei tietoa nettisivuilla.
Muu	kehu	Kiitos!

Suomenkielinen kyselylomake

Aineiston kerääjä täyttää:

numero	paikka	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

METSÄHALLITUS

Teijon
retkeilyalueen

Kävijätutkimus 2008

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Teijon retkeilyalueen kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lue kysymykset huolellisesti.
2. Vastaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Kysymykset koskevat **ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi** Teijon retkeilyalueen (ks. oheinen kartta).
4. Palauta täytetty lomake aineiston kerääjälle tai postitse annetussa postikuoreessa.
5. Lisätietoja antaa Anne Muuri p. 040 736 4702 (anne.muuri@metsa.fi)

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Teijon retkeilyalueelle (ks. kartta)?

päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelit tai aiot oleskella tällä käynnillä...

a. ... Teijon retkeilyalueella (ks. kartta)?

(vastaa joko vuorokausina tai tunteina)

noin _____ vrk **tai** _____ tuntia

b. ...yhteensä Teijon retkeilyalueella ja sen lähialueella (ks. lähialuekartta)?

noin _____ vrk **tai** _____ tuntia

3. Jos yövyit tai aiot yöpyä...

(muussa tapauksessa siirry kysymykseen 4)

a. ... Teijon retkeilyalueella, niin montako yötä vietit tai vietät

vuokramökissä _____ yötä omassa majoitteessa (telta tms.) _____ yötä

asuntoautossa _____ yötä kodassa/laavussa _____ yötä

muualla, missä? _____ yötä

b. ... Teijon retkeilyalueen lähialueella (ks. lähialuekartta), niin montako yötä vietit tai vietät

vuokramökissä _____ yötä veneessä _____ yötä

lomaosakkeessa _____ yötä kodassa/laavussa _____ yötä

oma majoitus _____ yötä maatilamajoitus- _____ yötä

omassa mökissä _____ yössä _____ yössä

muualla, missä? _____ yötä

asuntoautossa _____ yötä _____ yötä

omassa majoitteessa _____ yötä _____ yötä

(telta tms.) _____ yötä _____ yötä

4. Missä päin Teijon retkeilyaluetta vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä?

(merkitse tarvittaessa useampi kohta)

- ☐ Teijon luontotalo
☐ Matildajärvi
☐ Jeturkasti
☐ Puolakkajärvi
☐ Kirjakkala
☐ Sahajärvi
☐ Nenusta
☐ Onnelannummi
☐ Punassuo
☐ Meren Isoholma
☐ muualla, missä? _____

5a. Millä kulkuneuvoilla matkustit kotoasi Teijon retkeilyalueelle? (merkitse kaikki käyttämäsi kulkuneuvot)

- 1 ☐ henkilöauto
2 ☐ henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto
3 ☐ linja-auto
4 ☐ tilausbussi (ryhmä-)
5 ☐ juna
6 ☐ moottoripyörä
7 ☐ polkupyörä
8 ☐ kanootti, kajakki tai soutuvene
9 ☐ jalan
10 ☐ taksi
11 ☐ moottorivene
12 ☐ purjvene
13 ☐ jokin muu _____

5b. Mitä yllä valitsemistasi kulkuneuvoista käytit viimeksi? numero → [_____]

6. Minkälainen on seurueesi tällä käynnilläsi Teijon retkeilyalueella?

olen yksin ☐

seurueen koko yhteensä _____ henkilöä

(vastaaja mukaan luettuna)

joista alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä

alle 15-vuotiaiden syntymävuodet (jos kaikki lähes saman ikäisiä, ilmoita yleisin syntymävuosi) _____

liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä sait tietoa Teijon retkeilyalueesta?

(voit merkitä useamman vaihtoehdon)

- ☐ Metsähallituksen luontokeskuksesta tai asiakaspalvelupisteestä
☐ tuttavilta, ystäviltä tai sukulaisilta
☐ Metsähallituksen www-sivuilta
 (www.metsa.fi tai www.luontoon.fi)
☐ muilta www-sivuilta
☐ esitteistä tai oppaista (retkeilyopas, ym)
☐ TV / radio-ohjelmista tai lehtiartikkeleista

- ☐ seudun matkailutoimistosta tai matkailuinfosta
☐ alueen yrityksiltä (esim. ohjelmapalvelut, majoitus)
☐ paikka on minulle entuudestaan tuttu
☐ kartoista ? _____
☐ ulko-opasteista
☐ muualta, mistä? _____

8. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnilläsi Teijon retkeilyalueella? (jos olet yksin, siirry kysymyseen 9, muutoin valitse parhaiten kuvaava vaihtoehto)

- ☐ oman perheen jäsenistä
☐ muista sukulaisista
☐ ystävistä
☐ työtovereista
☐ koululuokasta
☐ päiväkotiryhmästä
☐ opiskeluryhmästä
☐ eläkeläisryhmästä
☐ ohjelmapalveluyrityksen asiakkaista
☐ kerhosta, yhdistyksestä tms.
☐ matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän ryhmä
☐ yritysvieraista
☐ jostakin muusta, mistä? _____

9. Mikä Sinulle oli tai on tärkeää tällä käynnilläsi Teijon retkeilyalueella?

(vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)

(5 = erittäin tärkeää, 4 = melko tärkeää, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeää, 1 = ei lainkaan tärkeää)

	erittäin tärkeää	5	4	3	2	1	ei lainkaan tärkeää
luonnon kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
maisemat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
mahdollisuus olla itsekseen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
henkinen hyvinvointi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
poissa melusta ja saasteista	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
rentoutuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
tutustuminen uusiin ihmisiin	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
yhdessäolo oman seurueen kanssa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
aikaisemmat muistot	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
alueeseen tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
luonnosta oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
omien taitojen kehittäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
kuntoilu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
jännityksen kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
alueen kulttuuriperintöön tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
opastettu retki	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

10a. Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Teijon retkeilyalueella tällä käynnilläsi?

(merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

1 ☐ kävely	13 ☐ opetukseen liittyvä käynti	25 ☐ uinti
2 ☐ sauvakävely	14 ☐ käynti Teijon luontotalossa	26 ☐ melonta
3 ☐ lenkkeily	15 ☐ luontovalokuvaus	27 ☐ soutu
4 ☐ retkeily	16 ☐ partioretki	28 ☐ maastopyöräily
5 ☐ luonnon tarkkailu	17 ☐ leirikoulu	29 ☐ opastettu retki
6 ☐ eväsretkeily	18 ☐ koiran kanssa ulkoilu	30 ☐ historiaan tutustuminen
7 ☐ pyöräily	19 ☐ suunnistus	31 ☐ kahvilatoiminta
8 ☐ kalastus	20 ☐ telttailu tai muu leiriytyminen maastossa	32 ☐ extremeretket ja -toiminta
9 ☐ lintuharrastus	21 ☐ ratsastus	33 ☐ leirin järjestäminen
10 ☐ marjastus	22 ☐ mato-onginta	34 ☐ majoitus
11 ☐ sienestys	23 ☐ ravustaminen	35 ☐ sauna
12 ☐ kasviharrastus	24 ☐ luonnosta nauttiminen	99 ☐ muu, mikä?

10b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi? numero → [_____]**11a. Mitä mieltä olet käyttämiesi palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta ja määrästä tämänkertaisella käynnilläsi Teijon retkeilyalueella?**

Vastaa jokaiseen kohtaan ja arvioi tällä käynnillä käyttämäsi palvelun tai rakenteen **laatu**. Mikäli et ole käyttänyt palvelua tai rakennetta tällä käynnilläsi, jätä laadun arviointikohta tyhjäksi ja rastita vaihtoehto ”en ole käyttänyt palvelua”. Palvelun tai rakenteen **määrän** voit arvioida aina.

(Laadun arviointi asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono)

(Määrän arviointi asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni)

	käyttämäni palvelun, rakenteen tai ympäristön laatu						en ole käyttänyt	palveluiden tai rakenteiden nykyinen määrä					en osaa sanoa
	erittäin hyvä	5	4	3	2	1	erittäin huono	liian suuri	3	2	1	liian pieni	
pysäköintipaikat		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
tiestö		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
reittien opastetaulut		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
polkureitistö		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
polkuviitoitukset		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
tulentekopaikat ja laavut		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
yleisökäymälät alueella		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
jätehuollon toteutus ja ohjeistus alueella		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
esitteet ja opaskirjat		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
Teijon luontotalon näyttely		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
välinevuokraus		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
yrittäjien tuottamat palvelut (esim. ohjelmapalvelut)		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
reittien ja rakenteiden turvallisuus		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
yleinen turvallisuus		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
yleinen siisteys		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
maiseman vaihtelevuus		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐

11b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan Teijon retkeilyalueen palveluiden ja rakenteiden määrään?

(5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)

5 4 3 2 1

erittäin tyytyväinen ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ erittäin tyytymätön

12. Täyttyivätkö tähän käyntiisi Teijon retkeilyalueella liittyvät odotuksesi seuraavien asioiden suhteen?

(5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = keskimääräisesti, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti)

	erittäin hyvin	5	4	3	2	1	erittäin huonosti
luonnonympäristö		○	○	○	○	○	
harrastusmahdollisuudet		○	○	○	○	○	
reitit ja rakenteet		○	○	○	○	○	
palvelut		○	○	○	○	○	
käynti luontotalolla		○	○	○	○	○	

13. Onko Teijon retkeilyalue tällä matkalla...

☐ matkasi ainoa tai tärkein kohde?

☐ yksi matkasi suunnitelluista kohteista?
Muita kohteita ovat: _____

☐ ennalta suunnitteleman kohde matkan varrella?
Matkasi pääkohde/pääkohteet ovat: _____

14. Rahankäyttö

Oletko käyttänyt / tuletko käyttämään rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin Teijon retkeily-alueella tai sen lähialueella (ks. lähialuekarttarajaus)?

☐ kyllä (→ vastaa alla oleviin kysymyksiin)

☐ en (→ siirry kysymykseen 14)

Ilmoita rastittamalla, arvioitko tässä

☐ henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista **VAI**

☐ perheen tai seurueen kokonaiskulut.

Ilmoita alla (kohdat A-G), paljonko tähän käyntiin liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan **kansallispuistossa ja sen lähialueella**. (Kirjaa riville 0 (nolla), jos sinulla ei ole kyseiseen kohtaan kuuluvia kuluja.)

A polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset	_____
B paikallismatkojen kustannukset (esim. paikalliset bussi- tai taksimatkat)	_____
C ruoka- sekä muut vähittäiskauppaostokset	_____
D kahvila- ja ravintolaostokset	_____
E majoittuminen	_____
F ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin)	_____
G muut menot (esim. kalastus-, metsästys- tai keltakailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat)	_____

15a. Kuinka usein olet käynyt Teijon retkeilyalueella ennen tätä käyntiä? (vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)

tämä on ensimmäinen kerta ☐ → siirry kysymykseen 14b

viimeisen viiden vuoden aikana _____ kertaa

milloin ensimmäisen kerran? v. _____

milloin viimeksi? v. _____

15b. Kuinka usein olet käynyt viimeisen 12 kk:n aikana virkistäytymässä kansallispuistossa, retkeilyalueella tms. luontomatkakohteella?

päiväretkellä noin _____ kertaa

vähintään yhden maastoyöpymisen (esim. teltassa tai autotuvassa) sisältävällä retkellä _____ kertaa

15c. Millaisia retkiä olet tehnyt viimeisen 5 vuoden aikana? (merkitse kaikki joita olet tehnyt)

☐ omatoimisia retkiä merkittyjen reittien ulkopuolella

☐ pitkiä (yli 10 km) omatoimisia retkiä merkityillä reiteillä

☐ lyhyitä (alle 10 km) omatoimisia retkiä merkityillä reiteillä tai tutussa maastossa

☐ osallistunut opastetulle retkelle

☐ muu, mikä? _____

16. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt sinua tämänkertaisella käynnilläsi Teijon retkeilyalueella? (vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)
(5 = ei lainkaan, 4 = melko vähän, 3 = keskimääräisesti, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon)

	ei lain- kaan	5	4	3	2	1	erittäin paljon
maaston kuluneisuus		○	○	○	○	○	
maaston roskaantuneisuus		○	○	○	○	○	
luonnonympäristön käsittely		○	○	○	○	○	
liiallinen kävijämäärä		○	○	○	○	○	
muiden kävijöiden käyttäytyminen		○	○	○	○	○	
jokin muu, mikä?		○	○	○	○	○	

17. Pysyvän asuinpaikkasi postinumero ja asuinkuntasi?

[_ _ _ _ _] _____

18. Sukupuoli?

☐ mies ☐ nainen

19. Syntymävuosi?

[_ _ _ _]

20. Ammatillinen koulutus? (merkitse korkein taso)

☐ ammattikoulu

☐ opistotasoinen tutkinto

☐ alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto

☐ ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto

☐ ei ammatillista tutkintoa

KIITOKSIA VASTAUKSISTASI!

Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, niin kirjoita niitä tähän.

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 177 Sarvanne, H., Tanskanen, A. & Yrjölä, R. 2008: Linnansaaren kansallispuiston linnustoselvitys vuonna 2005. 47 s.
- No 178 Boström, M. & Ekebon, J. 2008: Undervattensinventeringar på Jungfruskär 2005. 33 s.
- No 179 Hilska, S. 2008: Laidunnuksen vaikutus kasvillisuuteen Espoon Laajalahdella. 56 s.
- No 180 Koskela, K. (toim.) 2009: Ennallistaminen, luonnonhoito ja seuranta Vattajan Dyyni Life-hankkeessa 2005–2009. 218 s.
- No 181 Koskela, K. & Sievänen, M. (eds) 2009: Restoration, environmental management and monitoring in the Vattaja Dyne Life project 2005–2009. 39 s.
- No 182 Junninen, K. 2009: Kalkkikäävän (*Antrodia crassa*) suojeluselvitys. 51 s.
- No 183 Yliniva, M. & Keskinen, E. 2009: Perämeren kansallispuiston pohjaeläimet. 46 s.
- No 184 Leinonen, K. & Mutenia, A. 2009: Lokan ja Porttipahdan tekojärvien kalakantojen tila. 32 s.

Sarja B

- No 112 Huhtala, O. 2008: Hautajärven luontotalon asiakastutkimus 2007. 40 s.
- No 113 Aaltonen, A. & Mäki, S. 2009: Saaristomeren kansallispuiston kävijätutkimus 2008. 64 s.
- No 114 Mäki, S. 2009: Saaristomeren kansallispuiston yritystutkimus 2008. 51 s.
- No 115 Metsähallitus 2009: Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tilinpäätös ja toimintakertomus 2008. 48 s.
- No 116 Kajala, L. (toim.) 2009: Kävijäseuranta luontoalueilla – Pohjoismaiden ja Baltian maiden kokemuksiin perustuva opas. 144 s.
- No 117 Raatikainen, K. (toim.) 2009: Perinnebiotooppien seurantaohje. 109 s.
- No 118 Hyvärinen, E. & Aapala, K. (toim.) 2009: Metsien ja soiden ennallistamisen sekä harjumsien paahdeympäristöjen hoidon seurantaohje. 114 s.
- No 119 Moilanen, E. & Luhta, P.-L. 2009: Iijärven ja Iinijärven välisen alueen kunnostettujen jokien kalataloudellinen seuranta. Yhteenvetoraportti vuosilta 1987–2006. 60 s.
- No 120 Vainio, O. 2009: Napapiirin retkeilyalueen kävijätutkimus 2007. 55 s.
- No 121 Tanskanen, S. 2009: Sinisimpukan luontokeskuksen asiakastutkimus 2008. 55 s.
- No 122 Vainio, O. 2009: Simojärven ja Soppanan alueiden kävijätutkimus 2008. 41 s.

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-751-3 (pdf)

Julkaisu on luettavissa osoitteessa:
www.metsa.fi/julkaisut